

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΠΗΡΑΙΔΑΣ

Ευκαιριμένον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τα Σχολεία (1932)
Τιμηθέν διὰ του Αργυρού Μεταλλίου της Ακαδημίας Αθηνών (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ: Έτησια δραχμαί 250 Έξό-
σηνη δρχ. 130. Τρίμηνα δρχ. 65. Το φύλλον δρ 5
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαί
επιταγαί, ταξί κτλ.) άνωθίμως: κίβρος τό περι-
οδικόν Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, δδασ Έδ-
ρικίδου, 42 — Αθήνας.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Άρχίζει την 1ην Δεκεμβρίου, άλλ' αϊ συνάρα
και άρχίζουν την 1ην Ιουλιώτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Όδός Εβριπίδου άριθ. 42, παρά τό Βυρβάκειον

Περίοδος Β'. — Τόμος 49ος

Αθήνας, 20 και 27 Δεκεμβρίου 1941

Έτος 64ον. — Άριθ. 3-4

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια από τό προηγούμενο]

— Πουλάκι μου! Έκαμε ή γριά
μιγάδα με βλέμμα γεμάτο αγάπη
πρός τό κορτάκι. «Ω, ναι, και τοδς
δυσ σάς θυμώμουν πολύ εκεί - πέρα.

Και κόβοντας τόν είρμό της όμι-
λίας της, φώναξε:

— Α, τό σαλάκι σας δεν επλύθη-
κε από τόν καιρό που έφυγα. Νά τό
βγάλετε, μικρή μου, όταν θα φύγε-
τε, να σας τό πλύνω. Και τώρα...
Ιδέστε δω τί σας έχω να φάτε!

Έβγαλε από τό σακκούλι της
ένα δέμα τυλιγμένο προσεκτικά, τό
άνοιξε κι' εξακολούθησε:

— Νά, μισή όρνιθα ψητή που την
έφερα από τό χωριό της ξαδέρφης
μου, μαύρο ψωμί χωριάτικο, που εί-
ναι τόσο νόστιμο, και λίγο τυρί από
εκείνο που τόσο τάγαπά ο πατέρας
σας, κυρία Δέα... Και τί άλλο ά-
κόμα, αν τό βρήτε; Νά, από ένα
κομμάτι κήτα για τόν καθένα σας!
Τήν έφερα κι' αυτή από τό γάμο
τήν έκαμε με τά χέρια της ή ξαδέρ-
φη μου, όπως της την είχε μάθει
μία παλιά της κυρία και την πέτυχε
πολύ. Είδατε ποτέ σας κήτα με ώ-
ραιότερη όψη;

— Ποτέ! ποτέ! φώναξαν και τά
δυσ παιδιά μαζί.

— Τι ψιλή και πικνή που είναι
ή ζάχαρη από πάνω! πρόσθεσε ο
Φίλιππος.

— Και θα τη δοκιμάσετε τώρα άμέ-
σως, είπε ή καλή γριά κόβοντας δυσ
μεγάλα κομμάτια από τό ώραίο εκεί-
νο ζυμαρικό. Νά κι' άλλα δυσ τό
ένα για τόν πατέρα σας, κυρία
Δέα, και τάλλα για τή θείά σας, κύ-
ρις Φίλιππε.

— Τι καλή που είσαι, Κελινά!
είπε με γεμάτο στόμα ο Φίλιππος.
Καλά τόλεγε έγω της Δέας, πως

κάτι θα μάς έφερνες άπ' τό χωριό.
— Αυτό θα τό φυλάξω γι' αύριο,
είπε ή Δέα αφού έφαγε σιγά-σιγά
τό μισό άπ' τό κομμάτι της.
— Ναι, αγάπη μου, να τό φυλά-

ξετε. Νά, πάρτε κι' αυτό τό ψητό,
κρύψτε τό στο πανέρι σας, να φά-
τε τό μεσημέρι.

Η Δέα πήρε τό κομμάτι της ψη-
τής όρνιθας και με δακρυσμένα μά-

Κ Α Λ Α Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Υ Γ Ε Ν Ν Α

ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

Σύνταξ του Άρίστου

για ψιθύρισε: — Πώς θα ευχαριστη-
θή ο καυμένος ο πατέρας! ..

—Ναι, κόρη μου, το ξέρω, είπες η
Κελίνα. Και θα κάμω σήμερα β.τι
μπορέσω για να σάς πουλήσω μερικά
απ' αυτά τα κέρνια αγαλματάκια.
"Α, να μη με ξαναπείτε Κελίνα, αν
δεν το κατορθώσω. Δεν κάθουμαι δω
χάμω για τα μαύρα μάτια από τον
καιρό του πολέμου. (Εννοούσε τον
πόλεμο μεταξύ Βορείων και Νοτίων
Αμερικανών για την κατάργηση
της δουλείας των Μαύρων). "Ο πα-
τέρας μου αφέντης μιά μέρα μου εί-
πε: «Στήσε εδώ το μαγαζάκι σου,
Κελίνα, και να ιδής που θα κάμης
περιουσία». Περιουσία, αλήθεια, δεν
έκαμα ως τώρα, αλλά τη δουλειά
μου την κάνω καλά. Τώρα θα κάνω
και τη δική σας, και θα σας μάθω
να την κάνετε και μόνοι σας. . .
Βλέπω όμως, Δέα μου, πως είσθε
κουρασμένη. Γιατί δεν κοιμηθήκατε
τη νύχτα, γι' αυτό. . . Δεν ξαπλώ-
νεστε λίγο εκεί δά στη σκιά, να τον
πάρτε; "Εννοία σας, εγώ θα προσέ-
χω για μουστέρηδες.

"Η Δέα, που πραγματικά ενύ-
σταζε πολύ, και νόσταζε περισσότε-
ρο άμα έφαγε την πητα, δεν περιμέ-
νε να της το ξαναπουν.

—Ναι, ψιθύρισε. "Απόψε μόνο ;
"Έχω να κοιμηθώ καλά τόσες νύ-
χτες! ..

Κι' εκάθησε στη μαρμαρένια σκά-
λα, έγειρε το κεφαλάκι της στην ά-
σπρη ποδιά της Κελίνας, εκλεισε
τα κουρασμένα ματάκια της, και σε
λίγο αποκοιμήθηκε βαθιά. Ξαπλω-
μένος στα πόδια της, ο γέρος σκύλος
δεν άργησε να τη μιμηθί. "Όσο για
τον Φίλιππο, αυτός σκαρφάλωσε στο
υπόδαρο μιάς από τις δυο πελώριες
στήλες που έστόλιζαν την είσοδο
του μεγάρου, από τη μιά και την
άλλη μεριά της σκάλας, κι' άρχισε
να σφυρίζη ένα εθυμιο τραγουδάκι,
περιμένοντας με πεποίθηση την πε-
λατεία που είχε υποσχεθεί ή καλή
γριά.

Γ.

Πως έγινε το θηναν.

Πριν από δυο-τρία χρόνια, όταν
ο Φίλιππος εμφανίσθηκε για πρώ-
τη φορά στη Βασιλική Λεωφόρο με
τα λουλούδια του, συγγοπερνώντας
από το υπαίθριο μαγαζάκι της Κε-
λίνας, κοίταζε με περιέργεια, ίσως
και με κάποια επιθυμία, τα έλκυ-
στικά πράγματα που ήταν άραδια-
σμένα στο τραπέζι της. Γρήγορα
έκίνησε την προσοχή της μελαψής
μιγάδας ή γλυκειά φυσιογνωμία του
παιδιού, που δεν ήταν τότε παρά
μόλις έννιά-δέκα χρονών. Μιά μέ-

ρα τον έφώναξε, τον έφίλεψε ένα
γλυκό, του μίλησε, τον συμπάθησε
πολύ—τι άγγελικά που γέλοσε το
αγοράκι!—κι' από τότε τον πήρε
στην προστασία της και πάντα του
έκανε τόπο στο τραπέζι της, στην
πίθ ήσκιερή και δροσερή γωνιά, για
νάκουμπη τα λουλούδια του.

"Υστερ' από λίγον καιρό, ο Φί-
λιππος παρουσιάσθηκε και με τη
Δέα.

Το χλωμό και μελαγχολικό κο-
ριτσάκι με τα μαύρα φορέματα
και το πανέρι με τα κέρνια αγαλ-
ματάκια, εκίνησε ακόμα περισσότε-
ρο τη συμπάθεια και τον οίκτο της
Κελίνας. "Ολοπρόθυμα το πήρε κι'
αυτό στην προστασία της. "Έτσι κι'
η Δέα είχε πιά τη θέση της—δηλα-
δή το εμπόρεμά της, στο τραπέζι
της καλής γριάς, κι' η ίδια στη με-
γάλη της καρδιά.

"Εγώ πάντα αγαπούσα τα κο-
ριτσία περισσότερο, έλεγε. Τάγέρια,
σχεδόν όλα, είναι ζόρικα, πεισμα-
τάρικα, πονηρά. Μη βλέπετε σεις,
κύριε Φίλιππε, που κάνετε εξαίρε-
ση. Γι' αυτό είμαι πολύ ευχαριστη-
μένη που μου φέρατε το καλό αυτό
κοριτσάκι.

"Ο Φίλιππος, τώρα, κι' η Δέα
πώς είχαν γνωρισθεί; "Ιδού.

Μιά μέρα συναντήθηκαν κατά τύ-
χη στο δρόμο. Το κοριτσάκι βρισκό-
ταν σε μεγάλη άμηχανία. "Ένας πε-
λώριος σκύλος είχε επιτεθεί κατά
του Χόμου σε καιρό που αυτός υ-
πέφερε από εξάντληση κι' αδυναμία
εξαιτίας πολυήμερης νηστείας. Το
δυστυχισμένο ζώο, αν και άμυνόταν
με μεγάλη γενναϊότητα, εκινδύνευε
να υποκύψη, γιατί ή μικρή Δέα δεν
μπορούσε να του κάμη τίποτα. Εύ-
τυχώς, τη στιγμή εκείνη παρουσιά-
σθηκε ο Φίλιππος. Είδε τον κίνδυ-
νο του αδύνατου σκύλου και την ά-
μηχανία της μικρής του κυρίας και,
δρμώντας, έχτύπησε δυνατά με το
χοντρό ραβδί που κρατούσε τον έ-
χθρό, που τόδαλε στα πόδια ούρλι-
άζοντας. "Ο Χόμος έτρεξε κοντά στη
Δέα που έφευγε, ξεχνώντας στην
ταραχή της το πανέρι της με τά-
γαλματάκια σ' ένα πάγκο. "Ο Φί-
λιππος, αφού εκυνήγησε τον πελώ-
ριο σκύλο και τον εκλεισε σε μιά
αυλή, γύρισε να καθισχύαση το τα-
ραγμένο κοριτσάκι. "Αλλά δεν βρή-
κε παρά το πανέρι της σ' εκείνο τον
πάγκο.

"Μπιά, είπες μέσα του, το καυμένο
το ξέχασες».

Πήρε το πανέρι κι' έφαγνε να
βρή την Δέα να της το δώση. Και
νά τη ή μικρή το θυμήθηκε και

γύριζε να το πάρη, ανήσυχη μήν
της το πήρε κανέναν κλέφτης. "Αλλ'
άμα είδε να το κρατή το αγοράκι
που είχε υποσχεσθεί το σκύλο της,
ήσυχασε κι' έτρεξε κοντά του γε-
λαστή.

"Ω, σάς ευχαριστώ πολύ, του
είπε. Γλυτώσατε το Χόμο, γλυτώ-
σατε και τάγαλματάκια μου, που
μπορούσε να τα χάσω. Είσθε καλός.

"Έκαμα το χρέος μου, αποκρί-
θηκε ο Φίλιππος. Δεν μπορούσα να
φήσω άνυπεράσπιστο έναν αδύνατο
σκύλο που φαίνεται κι' άρκετά γέ-
ρο.

—Και μη νομίζετε πως φταίει
αυτός ο καυμένος, είπες η Δέα χαι-
δεύοντας το κεφάλι του σκύλου της.
"Ο άλλος του ρίχτηκε. Τον είδε γέ-
ρο κι' αδύνατο κι' ένόμισε πως θα
τον νικήση. "Αλλά ο Χόμος μρυ εί-
να τον έκαυτο. "Υστερα ήρθατε και
σείς. . . "Ω, μα σάς ευχαριστώ πά-
ρα πολύ για τη βοήθεια που μιάς
δώσατε!

—Κι' εγώ έθαύμασα τη γενναϊό-
τητα του σκύλου σας, αποκρίθηκε ο
Φίλιππος. Δεν φοβήθηκε καθόλου
το σκύλαρο που του ρίχτηκε. Και
βέβαια που δεν έφταίγε. "Αφού τον
εδάγκησαν, εδάγκανε κι' αυτός τί
άλλο μπορούσε να κάμη;

Και πρόσθεσε γελώντας και χαι-
δεύοντας τον Χόμο.

—Να τδβαις στα πόδια; δεν τον
άφινε το φιλότιμο.

"Η Δέα συμπάθησε άμέσως το ά-
γοράκι που έπαινούσε τόσο τον σκύ-
λο της. Κι' από την ημέρα εκείνη
τά δυο παιδιά έγιναν φίλοι.

"Ο Φίλιππος, με τη φυσική του
λεπτότητα, απέφευγε να κάνη αδιά-
κριτες έρωτήσεις στη μικρή, που
την έδλεπε φτωγή, δειλή και λυπη-
μένη. "Ωστόσο έμαθε σιγά-σιγά από
την ίδια, πως κατοικούσε στην δδδν
Βιλλερέ, πως ή μητέρα της είχε
πεθάνει, πως ο πατέρας της ήταν
καλλιτέχνης και πως έργα του ήταν
τά ώραία εκείνα κέρνια αγαλματά-
κια, που ή κόρη του προσπαθούσε
να τα πουλήση, τριγυρίζοντας από
δρόμο σε δρόμο κι' από σπίτι σε
σπίτι, γιατί και πόρτες χτυπούσε
δταν δεν έβρισκε έξω αγοραστές.

—"Ο καυμένος ο πατέρας είναι
πάντα άρρωστος, πληροφορήσε ά-
κόμα ή Δέα το φίλο της. Του πονεί
το κεφάλι και δεν μπορεί να κοι-
μηθί. "Από τον καιρό που πέθανε ή
καυμένη ή μητέρα, δεν βγήκε ποτέ
ημέρα έξω. Λέει πως το φως του
κάνει κακό. Μόνο βράδυ βγαίνει
καμιά φορά και λείπει πολλήν

ώρα. Δεν ξέρω που πηγαίνει; υπο-
θέτω όμως πως πηγαίνει στο νεκρο-
ταφείο, στον τάφο της μητέρας μου.

Το χαρούμενο πρόσωπο του Φί-
λιππου έγινε μελαγχολικό απ' αυτή
την όμιλία, και στα μάτια του ανέ-
βηκαν δάκρυα. Τα κράτησε όμως με
γενναϊότητα κι' είπες:

—"Αν έρθετε μαζί μου στη Βα-
σιλική Λεωφόρο, είπες, θα πουλή-
σετε πιδ εύκολα τάγαλματάκια σας.
"Έχω εκεί μιά φιλενάδα, μιά καλή
γριά που τη λένε Κελίνα και που δια-
τηρεί ένα υπαίθριο μαγαζάκι. Εί-
μαι βέβαιος πως θα σάς αφήση να
τά βάζετε στο τραπέζι της, να τα
βλέψη ο κόσμος.

"Ας μη φανή παράξενος ο πλη-
θυντικός που μεταχειρί-
ζονται μεταξύ τους δυο
μικρά παιδιά. Στην άγ-
γλική γλώσσα που μι-
λούν σάν άμερικανόπου-
λα, ο ενικός είναι σπα-
νωτάτος και σχεδόν ά-
χρηστος).

"Η Δέα δέχθηκε μ'
εὐγνωμοσύνη. Κι' από
την πρώτη στιγμή είχε
την τύχη να κατακτήση
τη συμπάθεια της μι-
γάδας, που σιγά-σιγά
την αγάπησε σάν κό-
ρη της.

"Από τότε, καθημέρα,
είτε με βροχή είτε με
ήλιο, τα δυο παιδιά έ-
βρισκαν την Κελίνα στο
μαγαζί της και κάθουν-
ταν μαζί της. Οι πραγμά-
τειες τους είχαν πάντα θέ-
ση στο τραπέζι της, και
κάτω απ' αυτό ξαπλω-
νταν ο Χόμος, να κοι-
μηθί ήσυχά, γιατί κι' ο σκύλος της
Δέας είχε βρεί εκεί ένα άσυλο.

Δ.

Αίλυβελ.

"Αφήσαμε τη Δέα να κοιμάται
στην ποδιά της Κελίνας, το Φίλι-
πο να σφυρίζη εθυμια καθισμένος
στην κολώννα, και την Κελίνα να
κοιτάζη για κανέναν πελάτη, που
θα μπορούσε ναγοράση τον Κουασι-
μόδο.

"Νά, τώρα θάρθουν οι ξένοι να
κάμουν εδώ τον περιπάτο τους, συλ-
λογοζίζταν κουνώντας ρυθμικά το
φτερό της (μ' αυτό έδιωχνε τις μύ-
γες από τα φρούτα της, τα λουλού-
δια του Φίλιππου και τάγαλματά-
κια της Δέας). Τους ξέρω εγώ. Αύ-
τοι αγοράζουν τέτοια πράγματα. . .

"Αξάφνα, καθώς κοίταζε σε μιά
πάροδο, γούρλωσε τα μάτια της από

έκπληξη και κοίταξε έταστικά.
—Μπιά! Έκαμη. Αυτός δεν είναι
ο Αίλυβελ; Πώς βρέθηκε δω τέτοιαν
ώρα; Δεν του είπα να μείνη κει-
πέρα, ως να πουλήση β.τι είχε στο
πανέρι του;

"Ο Φίλιππος έπαψε το τραγούδι
του και κοίταζε κι' αυτός τον Αίλυ-
βελ, που έπληθιαζε σιγά-σιγά και
φανόταν κατσουφιασμένος.

"Ο γιος της Κελίνας ήταν έν' ά-
ραπάκι με μαύρο στιλπνό πρόσωπο
σάν καλογοαλισμένο παπούτσι, με
μάτια που έμοιαζαν με άσπρους βί-
λους που καθέναν είχε στη μέση από
μιά κατάμαυρη χάντρα, και με δόν-
τια που έλαμπαν σάν φρέσκα καθα-
ρισμένα άμύγδαλα. Τα σγουρά του

Πρόφρασε ή μητέρα του και τον άραπαξε από μιά λουριδα
του πουκαμισου του. (Σελ. 19, στ. γ.)

μαλλιά στέκονταν όρθια, λές κι' ο
μικρός βρισκόταν διαρκώς σε κατά-
σταση τρόμου και φρίκης' αλλά στο
πελώριο στόμα του με τα φουσκω-
μένα χείλη έδλεπεσ ένα ήλιθιο χα-
μόγελο. Παχύς, δλοστρόγγυλος, εί-
χε κοντές στραβές κνήμες και πόδια
μεγάλα. Φορούσε ένα πανταλονάκι
ως τα γόνατα, κουρελιασμένο, κι' έ-
να πουκάμισο καταρραχισμένο τί-
ποτ' άλλο. Γενικά, έμοιαζε περισ-
σότερο με σκιόχτρο παρά με
πλάσμα ανθρώπινο.

—"Ιδές τον χάλια! φώναξε ή μη-
τέρα του με θυμό. Το πρωί που
βγήκε απ' το σπίτι έλαμπε σάν τον
ήλιο, και να πως έγινε τώρα. . .
Ποιός ξέρει που ήταν και κυλιόταν!
"Έλα δώ, έλα δώ, παλιόπαιδο, να
σε διορθώσω εγώ! . . .

Και λέγοντας έτσι, σήκωσε το χέ-

ρι της άπειλητικά, αλλά το άραπά-
κι ξέφυγε μ' έναν επιδέξιο έλιγμό
το χτύπημα κι' έτρεξε ως την κολ-
ώννα όπου καθόταν ο Φίλιππος
και γέλοσε τώρα βλέποντας τον Αί-
λυβελ μ' όλο τον θυμό της Κελίνας.

—Νά χαθής, μισκίνη! φώναξε
αυτή έξω-φρενών. Δά με φοβάσαι,
έ; τώρα θα σου δείξω!

Κι' όρμησε κατά του μικρού με
τόση παραφορά, ώστε το φτερό της
σφενδονίσθηκε μακριά, ένψ λίγο έ-
λειψε ναναποδογουρισθί ή Δέα, που
ξύπνησε κι' αναπήδησε έντρομη ρω-
τώντας τι συμβαίνει. Κι' ο Χόμος
έπίσης σηκώθηκε και μύρισε τον ά-
έρα' αλλ' άμα είδε πως δεν ύπήρχε
σπουδαίος λόγος νάνησυχήση, περι-
στράφηκε δυο-τρείς φο-
ρές γύρω στην ούρά του
και ξανακώθηκε κάτω
απ' το τραπέζι να συνεχί-
ση τον ύπνο του. "Η-
ταν συνηθισμένος σε τέ-
τοιες σκηνές μεταξύ μη-
τέρας και γιού.

—"Έλα δώ γρήγορα,
παλιόπαιδο, εξακολου-
θούσε ή Κελίνα, έλα να
μου πής τι έκαμες το
πανέρι που σου έδωσα!

Κρυμμένος πίσω από
την κολώννα, ο Αίλυβελ
δεν έβγαζε μιλιά. Και
προσπαθώντας να τον
πιάση ή μητέρα του έ-
σπρωξε το τραπέζι τόσο
δυνατά, ώστε λίγο έλει-
ψε να πέση κάτω ο Κου-
ασιμόδος, να σπάση και
να κυλισθδν στη σκόνη
τά φρούτα και τα γλυ-
κίσματα. Μερικά μάλι-
στα έπεσαν.

Μεγάλος πειρασμός για τον Αί-
λυβελ, που δεν μπόρεσε να τον κα-
τανικήση και πετάχτηκε από τον
κρυφώνα του, για νάρπάξη κανένα
μήλο ή κανένα παστέλι. "Αλλά κατά
δυστυχία του, την ίδια στιγμή πρό-
φρασε ή μητέρα του και τον άραπα-
ξε από μιά λουριδα του πουκαμι-
σου του. —"Έλα! του έλεγε, μιλα μου
τώρα γιατί σε σκότωσα!

Βλέποντας πως δεν ύπήρχε γι'
αυτόν σωτηρία, ο πονηρός άλλαξε
τακτική. Και δίνοντας στην κομική
μορφή του όσο μπορούσε την έκφρα-
ση άθώου παιδιού, άρχισε να κλαίη
και να λέη πως δεν έκαμη κανένα
κακό, παρά πως είχε παίξει μόνο,
λιγάκι, στο ποτάμι, όπου και παρά
τρίχα να πνιγηί. . .

[Παράφραση από το γαλλικό]
(Ακολούθει) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

Νάμουν, μαννούλα μου, εν' αστέρι
Στ' άπειρα πλάτια τ' ουρανού
Και νάβουνα σαν άγιοκίβρι
Μπροστά στην κούνια του Χριστού...

Νάμουν, μαννούλα μου, ένα άρνάκι
Μικρό, κατάλευκο, σγούρο,
Με το χρυσό μου κουνουνάκι
Νά πηγαινα ίσια στο Χριστό.

Νάμουννα μέσα στ' άγγελούδια
Ένα άγγελούδι χαρπαδό
Γιά να του τραγουδή τραγούδια
Και λούλουδα να του σκορπώ.

Μά τίποτα! Δέν θά μπορούσω
Ποτέ, ποτέ μου να τον δω
Όσα σκολίδια κι' αν φορέσω
'Αν' όποιες στρατές κι' αν διαβώ.

Κι' άς λέν πως έρχεται εδώ κάτω
Στη φάτην του κάθε χρονιά
Και στην άπεραντη χιονιά
Τό πλήθος ξεχνιτάει κοντά του.

Όμως τον βλέπω σε' όνειρό μου!
Τό βράδυ αυτό τό θαυμαστό,
Μιλώ εγώ με τό Χριστό,
Πού στέκει στο προσκέφαλό μου.

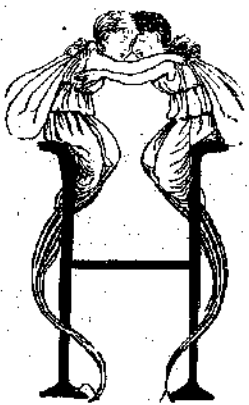
Γι' αυτό πρσάι που θά ξυπνήσω,
Πάντα στο πλάι μου θά βρω
Μέσα σ' ένα κοντι λαμπρό
'Ό,τι παιχνίδι του ξητήσω!

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

ΑΘΗΝΑ Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ
ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Άγαπητοί μου,

ΤΑΝ παρα-
μονές. Στο
οικογενεια-
κό τραπέζι,
λογάριάζαν
και συζη-
τούσαν τί θά
τρώγαμε τό
Χριστούγεν-
να... Γάλο;
Όυτε ιδέα!
Τό πολύ-πο-
λύ λίγο βου-
τινό, αν θά
τό βρísκαμε

κι' αυτό. 'Αλλά πώς θά τό κάναμε;
'Όχι βέβαια μακαρονάδα, ούτε κι' ά-
τζέμι πλάφι. 'Ισως με κανένα χόρτο.
ή σπιράθο με λάδι, ή κι' άπλώς
βραστό... Και γιά τό καλό, θά κά-
ναμε και μιá πουδίγκα, γιατί υπήρ-
χε μιá χούφτα άλεύρι και λίγη στα-
φίδα...

Με τό άλεύρι αυτό δέν κάνου-
με καλύτερα τσουρέκι; είπα γι' ά-
στείο.

Τό πήραν τοίς μετρητοίς κι' έβγα-
λαν τίς φωνές:

— Τσουρέκι; Μά γίνεται χωρίς
βούτυρο, χωρίς αυγά;... 'Τιποτ' άπ'
αυτά, πάρτε το άπόφαση; κι' ούτε
κουραμπιέδες, ούτε γαλακτομπούρε-
κο, ούτε δίπλες. Μερικές παστίτσες
άπό τό ζαχαροκάλαμο; πού ό θεός
νά τίς κάμη, και κάμποσα πορτοκα-
λία και μανταρίνια, με μισή δικά
ρετσίνα. Αυτό θά είναι φέτος τό χρι-
στογεννιάτικό μας φαγοπότι.

— Και του χρόνου καλύτερα...
— Άμήν!

'Αλλά ή συζήτηση εξακολούθησε
γιά κάποιες μαγειρικές λεπτομέρειες.
Και καθώς την άκουγα χωρίς να μι-
λώ, ό νοός μου έτρεχε στα περασμέ-
να, τόσο διαφορετικά άπό τό τωρινά.
'Εφτασα έτσι ως την παιδική μου
ήλικία, όταν έκανα Χριστούγεννα
στην πατρίδα μου Ζάκυνθο. Και στα-
μάτησα στην εύτυχημένη εκείνη ά-
φθονία και φτήγεια των πάντων,
πού ποτέ άργότερα δέν την ξαναβρή-
κα. Τό καλλάρι, το πατρικό μου
σπιτιού ήταν τότε γεμάτο τρόφιμα:
γνήσιο βούτυρο, εκλεκτό άγουράδα-
δο, ώρατο τυρί, ώρατο κρασί, ρύζι,
δσπρια, ζάχαρη, μέλι, πετιμέζι, και
κ ρ ε μ ά λ ε ς άπό σταφύλια, μπι-
κίρια, σύκα, ρόδια, κωδώνια, άχλά-
δια... Και τίς παραμονές των Χρι-
στογέννων, άπό την αλλη μας, ένας
πελώριος γάλος, καλοθρεμμένος, ε-
φηνε κάθε τόσο τά χαρούμενα, τά
θριαμβευτικά του γ λ ο ύ - γ λ ο ύ -
γ λ ο ύ! χωρίς να ξέρη βέβαια ποιά
τύχη τον περίμενε...

Γιατί αυτός ό κακόμοιρος θάδινε
τη ζωή του, γιά να χαρούμε μείς
και να καταλάβουμε Χριστούγεννα.
'Ηταν ό πατροπαράδοτος, ό άπαραί-
τητος. Μά γίνονται Χριστούγεννα
χωρίς γάλο ή Πάσχα χωρίς άρνί;...
Και νά, σε λίγο, δέν τον βλέπαμε πιά
στην αλλη ή τριγυρίζη καμαρωτός
ή να φουσκώνη κομικά θυμωμένος,
παρά σφαγμένο, μαδημένο, ξεκοιλια-
σμένο και κρεμασμένο στην κουζίνα
... δια τά περαιτέρω. Θά τον κά-
ναμε ψητό στο φούρνο με πατάτες
και γεμιστό με τά ίδια του τά σπλά-
χνα, και θά τον τρώγαμε ύστερ' άπό
μιá έξοχη μακαρονάδα, με ζακυνθι-
νή μουστάρδα... 'Α, πώς τη θυμώμαι
κι' αυτή! Τό ίδιο πατροπαράδοτη
κι' άπαραίτητη, ήταν καιμωμένη άπό
κωδώνια βρασμένα καλά σε πετιμέζι,
λυωμένα, με άφθονο σιναπόσπορο.
Γλυκειά και καυτερή, δέν φαντάζε-
σθε τί ώραία πού πήγαμε στο άσπρο
άφράτο φαχνό του γάλου, όπως δά
κι' ή γέμιση με τά κουκουάρια και
τάλλα χίλια δυό. Φαί ήταν αυτό ή
γλύκισμα; Τά παιδιά τρελλαινόμε-
στε, μά κι' όί μεγάλοι, όποθέτω...

Τό χριστουγεννιάτικο τραπέζι μας
είχε άκόμα κι' ώραιότατα «επιδόρ-
πια». Προπάντων πολλά «μπάστού-
νια» άπό τό περίφημο εκείνο ζακυν-
θινό μαντολάτο και παστέλι. Και
κουραμπιέδες, και δίπλες, και φρου-
τα ξερά και φρέσκα κάθε λογής.
'Αλλά τό καλύτερο, γιά μς τά παι-
διά, ήταν τό χριστόψωμο, καιμωμένο
άπό την ίδια πάντα της «κουλούρας»
πού κόβαμε την παραμονή (όπως
άλλο έκοδαν την βασιλόπηττα την
παραμονή της Πρωτοχρονιάς). Και
τί δέν είχε μέσα ή πάστα αυτή που
τή ζυμώναμε σπíti! 'Αάδι, σταφι-
δες, κουκουάρια, πορτοκαλόφλου-
δες, άλλα μωραδικά, ζουμι άπό ζα-
φουράνα (κρόκο) πού την έκανε χρυ-
σοκίτρινη, και... ένα χρυσό φλου-
ράκι, τό «η β ρ ε μ α» γιά να τό βρή
στο κομμάτι του ό τυχερός. 'Η κρού-
στα είχε ένα στρώμα άπό σουσάμι
και ζάχαρη, κι' έδω κι' εκεί φυταμέ-
να καρύδια δλάκαρα. Τό τρώγαμε
κι' έτσι τό χριστόψωμό μας, πού
τό κρατούσαμε ως τά Φώτα. 'Αλ-
λά ήταν ιδανικό βούτημα γιά τό
γάλα μας, κι' αν πήγε γιά καινα
τά καρύδια τά ψημένα στο φούρνο,
με τί ήδονή τά σπάζαμε και τά τρώ-
γαμε, όταν τόχαινε φυταμένο κανένα
στο κομμάτι μας! Οί πιό τολμηροί
μάλιστα τό ξεφύτρωναν κρυφά κι' άπό
τά κομμάτια των άλλων...

'Αλλά δέν τρώγαμε μόνο άπ' τά
δικά μας, κουλούρια και χριστόψωμα.
Τό πρωί των Χριστογέννων, ντυμέ-
νοι με τά καλά μας — πρωτόβαλτα
πολλές φορές — άφου άκούγαμε τη
λειτουργία και κάναμε χρυσοδ
δ ο ν τ ι στη γειτονική μας εκκλησία
— τό πνευματικό μέρος της γιορτής
— πηγαινα στις θείας μας πού
μς έδινε τά κομμάτια μας άπό τη
δική της κουλούρα, καθώς κι' ένα δ-
λάκρο χριστόψωμο γιά όλους μας.
Γυρίζαμε στο σπιτι φορτωμένοι και
πίναμε τό γάλα μας με χτυπητό αυ-
γό και με τά χίλια βουτήματα πού
είχαμε. Της θείας μου μάλιστα μς
φαίνονταν ώραιότερα άπ' τά δικά
μας, κατά τη συνήθεια όλων των
παιδιών που πρωτιμούν πάντα τά ξε-
να, κι' όχι βέβαια γιά τό λόγο πού ό
κυνικός Διογένης προτιμούσε τον «άλ-
λότριον οίον». ... Τρώγαμε ως πού
δέν μπορούσαμε άλλο. 'Αλλά έφτά-
ναν λίγα παιχνίδια και πτηθήματα
στο περιβόλι—κι' ό καιρός ήταν συ-
νήθως καλός—γιά να τά χωνέψουμε
δλα και να καθήσουμε τό μεσημέρι
στο τραπέζι... καταπεινασμένοι. Τά-
πόγεμα τρώγαμε πάλι κουραμπιέδες
και δίπλες. 'Αλλά, νισάφι πιά! Τό
βράδυ δέν είχαμε ύρεξη. Περισσότε-

ρο νυστάζαμε παρά πεινούσαμε. Και
θυμώμαι πώς καιμιά έλεξη δέν είχε
γιά μς ή ώραία σούπα ρύζι με αυ-
γολέμονο, πού γινόταν άπό τίς φτε-
ρούτες, τό λαιμό του γάλου κι' άλλα
διάφορα κρέατα. Γρήγορα-γρήγορα
άνεβαίναμε στις κάμαρές μας και
κοιμόμαστε εύτυχημένοι.

Δέν ξέρω τί όνειρα έβλεπαν τά
δέλφια μου, ούτε τά ρωτούσα τάλλο
πρωί. 'Αλλά εγώ τό θυμώμαι: έ-
βλεπα πάντα τό χρυσό αστέρι της
Βηθλεέμ, να λάμπη σ' έναν καταγά-
λων ούρανο, πάνω άπό τη φάτην
των άλλων. Νά, έτσι όπως ήταν
ζωγραφισμένο στη Γέννηση πού εί-
χαμε στο εικονοστάσι μας. Και κά-
που-έκει δίπλα — στην αλλη μας,
στην κουζίνα μας, άλλου; δέν ξέρω
πού με κούβαλουσε τότε με τά
φτερά του — έβλεπα και τό... γάλο
τόν πατροπαράδοτο, τον άπαραίτητο
— σφαγμένο, μαδημένο, ξεκοιλια-
σμένο, και κρεμασμένο ανάποδα «δια
τά περαιτέρω»...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ΠΩΣ...
ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΖΑΧΑΡΗ;

Προχθές πού μς έμοίρασαν τη
ζάχαρη με τό δελτίο, ή μικρότερη
άδελφή μου, ή Κική, άρπαξε ένα
κουτάλι και έχαψε μιá δλόκληρη
κουταλιά!

— 'Αχ! έκανε. Καλή είναι και
ή σταφιδίγη, καλό είναι και τό χα-
ρουπόμελο, μά σαν τη ζάχαρη δέν
είναι τίποτε άλλο. 'Από πού βγαίνει
ή ζάχαρη, 'Ανανία μου, και δέν
μπορούμε να κάνουμε κι' έδω;

— Η ζάχαρη βγαίνει άπό παν-
τού, της είπα. Και σ' όλα σχεδόν
τά λουλούδια βρίσκεται, άπ' όπου
την τραγούν όί μέλισσες και κάνουν
τό μέλι, και σ' όλους τους καρπούς,
και περισσότερο μάλιστα στα στα-
φύλια και στα σύκα, άλλα και στα
κλαριά των δένδρων, και στους κορ-
μούς τους, άκόμη και στα φύλλα
τους και στις ρίζες τους και στους
βολβούς τους. Τη ζάχαρη όμως αυ-
τή πού τρώς, την άγνή, την καθα-
ρή ζάχαρη, τη βγάζουν άπό τό ζα-
χαροκάλαμο.

— Και δέν έχουμε έδω στην 'Ελ-
λάδα ζαχαροκάλαμο;

— Όχι, Κική μου. Τό καλάμι
αυτό χρειάζεται μεγάλη ζέστη και
πολλή υγρασία γιά να μεγαλώση
και ν' αναπτυχθή. Γι' αυτό ή πα-
τρίδα του είναι όί 'Ινδίες, ή Βεγ-
γιάλη. 'Εκεί πολύ πρό Χριστού, όί

ύθαγενείς «έπιναν τό ζαχαρωμένο
χυμό ενός καλαμιού», όπως κάνουν
και τώρα άκόμη όί μικροί 'Ινδοί,
πού τους βλέπει κανείς να περπα-
τούν στους δρόμους μασουλίζοντας
ένα ζαχαροκάλαμο. 'Όταν ό Μέγας
'Αλέξανδρος έφθασε στην 'Ινδική, όί
ιστορικοί της εκστρατείας του ανά-
φεραν κοντά σ' άλλα πώς εκεί κά-
τω ύπάρχει «ένα καλάμι αξιοθαύ-
μαστο, πού βγάζει μέλι χωρίς τη
μυσολόγηση άπό τίς μέλισσες», γι-
ατί καθώς θά ξέρης, Κική μου, όί
άρχαιοι μας πρόγονοι μόνο τό μέλι
έγνώριζαν γιά τό γλυκαντικό και δέν
ήξεραν ούτε καν τόνομα της ζάχαρης.

Μά ζάχαρη πραγματική δέν ύ-
πήρχε καν τότε. Τόσο όί 'Ινδοί όσο και
όί Κινέζοι, πού πήραν άπ' αυτούς
την τέχνη, χρησιμοποιούσαν τό χυμό
άπό τό ζαχαροκάλαμο στη φυσική
του κατάσταση, και μόνο κατά τον
δέκατο τρίτο αιώνα, όταν κατακτή-
θηκε ή Κίνα άπό τους Μογγόλους,
βγήκε ή πρώτη ραφινάρισμένη ζά-
χαρη. 'Όσο γιά την Ευρώπη, αυτή
και τη ζάχαρη, και τό χυμό του ζα-
χαροκάλαμου άκόμη, άργησε πολύ
να τά γνωρίση. 'Εκείνος πού την
πρωτόφερε στο Βυζάντιον ήταν ό
αυτοκράτωρ 'Ηράκλειος, πού όταν
γύρισε στην Κωνσταντινούπολη ύ-
στερα άπό τη νικηφόρο του περσική
εκστρατεία, έφερε μαζί του, άνάμε-
σα στους άλλους θησαυρούς πού είχε
βρει στο παλάτι του βασιλιά των
Πέρσων, και τον πολύτιμο και σπά-
νιο αυτόν χυμό.

— 'Όραία όλα αυτά, 'Ανανία μου,
και θά κάνω μεγάλη φιγούρα όταν
θά τά πω στις φίλενάδες μου, άλλα
άκόμη δέν μου έχεις πει πώς γίνε-
ται ή ζάχαρη άπό τό ζαχαροκάλαμο.

— Σιγά, σιγά, Κική, μην είσαι
άνυπόμονη. Για να γίνη ζάχαρη άπό
τό ζαχαροκάλαμο πρέπει πρώτα να
γίνη τό ζαχαροκάλαμο. Αυτή είναι
λογική άκαταμάχητη. Τό ζαχαρο-
κάλαμο λοιπόν τό φυτεύουν την ά-
νοιξη και πρέπει να περιμένουν δέ-
κα με δώδεκα μήνες ώσπου να με-
γαλώση. 'Αρχίζουν δηλαδή τη συγ-
κομιδή κατά τό Γενάρη και τη συνε-
χίζουν αδιάλειπτη ως τον 'Απρίλη.
Θά πής, γιατί δέν τά κόβουν όλα
τά ζαχαροκάλαμα μαζί, να ξεμπερ-
δεύουν μιá και καλή.

— 'Αλήθεια, γιατί δέν τά κόβουν;
Νά πού τό λέω.

— Γιατί όταν κοπή τό ζαχαρο-
κάλαμο, δέν μπορεί πιά να περιμέ-
νη, χαλάει γρήγορα. Γι' αυτό όσο
κόβουν κάθε τόσο τό μεταφέρουν ο-
σο πιό γρήγορα μπορούν στο έργο-
στάσιο. 'Εκεί τά πάνε άμέσως στους

μύλους, πού άλλοτε δούλευαν με τό
νερό, τώρα όμως λειτουργούν με άτ-
μό ή με τό πετρέλαιο, σύμφωνα έ-
μας με την ίδια πανάρχαια μέθοδο.
'Από τους μύλους αυτούς, πού δέν
είναι παρά κάτι πελώριοι κύλιν-
δροι, άπό τό ένα μέρος βγαίνει ό
χυμός κι' άπό τό άλλο τό ζαχαρο-
κάλαμο, σπασμένο, λυωμένο και ά-
γνωρίστο πιά τό κακόμοιρο, κατάρ-
ληλο μόνο γιά καύσιμη ύλη.
Μά κι' ό χυμός μη νομίζεις πως έ-
χει πολύ έλκυστική όψη. 'Εκτός
του ότι είναι άκάθαρος, έχει και
του κόσμου τά δέξα πού γρήγορα
θά τό έκμαναν να χαλάση. Γι' αυτό
έξουδετερώνουν τά δέξα αυτά με ά-
σβέστη, ύστερα περνούν τό χυμό ά-
πό τό φίλτρο γιά να καθαρίση και
τέλος των βράζουν γιά να εξατμισθή
τό νερό και να γίνη σιρόπι. Με τό
βράσιμο και τό ξαναβράσιμο τό σι-
ρόπι ζαχαρώνει και παρουσιάζεται
πιά σε στερεή μορφή, όλο σαν μικροί
κρύσταλλοι. Αυτή είναι ή πρώτη
ζάχαρη, ή χοντροκαμωμένη να πού-
με. Γιατί δέν τελείωσαν άκόμη όί
περιπέτειες της ζάχαρης. Πρέπει
τόρα να περάση άπό άλλο έργοστά-
σιο γιά να ραφινάριστή περισσότε-
ρο, να γίνη κατάλληλη γιά την
κατανάλωση. 'Εκεί την ξαναλουά-
νουν, την ξανακαθαρίζουν, την απο-
κρυσταλλώνουν και δέν την αφήνουν
να φύγη, παρά μόνον όταν έχει γίνει
άσπρη σαν τό χιόνι και άστραφτε-
ρή σαν τό διαμάντι.

— Ποιά είναι άσπρη σαν τό χιό-
νι και άστραφτερή σαν τό διαμάντι;
ρώτησε ή κυρά-Μάρθα, πού εμπαινε
εκείνη την ώρα γιά να στρώση τό
τραπέζι.

— Η ζάχαρη, κυρά-Μάρθα μου.
Είλες καιρό να την ιδής; Νά τό-
ρα, καμαρώσε την.

— Χμ! έννοια σου και βουλευ-
τήκαμε και χωρίς αυτήν. Και με
την ευκαιρία τούτη, σας λέω πως
σήμερα σας έτοίμασα ένα γλυκό,
πού θά γλύφετε τά δάχτυλά σας.

— Τι; Μήπως κρέμα καραμέλλα
με ζάχαρη;

— Αί στο καλό, με την κρέμα
καραμέλλα, ξενοτοπίτικο πράγμα!
'Ελληνικό γλυκό σας λέω: μπομπό-
τα με μπόλικες σταφίδες και πετι-
μέζι.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΝΑΝΟΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΜΥΘΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορά κι' έναν καιρό, σε μιὰ μεγάλη πολιτεία, ζούσε ένας μπαλωματής με τή γυναίκα του. Ήταν πολύ φτωχός. Ο μπαλωματής γύριζε στις φτωχογειτονιές όλη μέρα και μπάλωνε τὰ παπούτσια και τις παντόφλες του φτωχόκοσμου. Η γυναίκα του ήταν χορταρού. Μάζευε διάφορα χόρτα κάθε μέρα, και οποιου συνουκία γινόταν λαϊκή αγορά πήγαινε και τὰ πουλούσε.

Οι φτωχοί αυτοί άνθρωποι είχαν ένα αγοράκι όχτώ χρόνων. Ο Νίκος, έτσι λεγόταν τὸ παιδάκι τους, ήταν ένα πολύ δμορφο κι' έξυπνο παιδάκι καθόταν κοντά στή μητέρα του και τήν βοηθούσε. Έκανε και θελήματα. Όταν έρχόταν νὰ ψωνίση καμμιὰ κυρία, τής πήγαινε τὰ χόρτα στο σπίτι. Γι' αυτό εβλοί τὸν αγαπούσαν και τὸν φίλευαν κανένα καμμάτι γλύκισμα, κανένα φρούτο ή καμμιὰ δραχμύλα.

Μιά μέρα, εκεί πού καθόταν ή γυναίκα του μπαλωματή στήν αγορά έχοντας μπροστά της δυὸ σακκιά κι' ένα καλάθι με διάφορα χόρτα, τήν πλησίασε μιὰ γριά.

Η γριά αὐτή ήταν παράξενη. Κανείς στήν αγορά δὲν θυμόταν νὰ τήν είχε ξαναδεί. Γι' αὐτὸ εβλοί γύριζαν και τήν κοίταζαν.

Φορούσε κάτι παλιοκούρελλα, ήταν καμπουριασμένη περπατούσε με πολύ δυσκολία και κρατούσε ένα χονδρὸ μπαστούνι. Τὰ μάτια της ήταν κόκκινα κι' ή μύτη της, παράξενα μεγάλη, έφτανε ὡς τὸ πηγούνι της. Σοδκανε κακὸ νὰ βλέπης τή γριά αὐτή. Τόσο ασχημὴ φαινόταν.

Η γριά, χωρίς νὰ δίνη σημασία τί γινόταν γύρω της, άρχισε νὰ ψάχνη κάτι ανάμεσα στὰ χόρτα τὰβγαλε ἀπὸ τὰ σακκιά, τὰ σκόρπισε κατὰ γῆς και μουρμούριζε :

— Παλιόχορτα ! Δὲν αξίζουν ! Δὲ βρήκα εκείνο πού ήθελα.

Τὰ λόγια αὐτὰ τής γριάς θύμισαν τὸν μικρὸ Νίκο. Τοῦ φάνηκε πὼς κατηγορώντας τὰ χόρτα, προσβάλλει τήν μητέρα του κι' εἶπε :

— Ντροπή σου, γριά ! Ἀνακάτωσε δλα τὰ χόρτα με τὰ κοκκαλιάρικα και λερωμένα χέρια σου, τὰ μύρισες με τήν ὄρατα μακρυνά σου μύτη και δὲν φάνισες τίποτα.

Η γριά στραβοκοίταξε τὸ παιδί πὸν τὸλμησε νὰ τῆς μιλήση με τόση ἀθάδεια κι' εἶπε :

— Ὡστε δὲ σ' άρεσε ή μύτη μου; Στάσου και θὰ ἰδῆς ! Σὲ λίγο θάχης

και σὺ πὸν μεγάλη κι' ἀπὸ τή δική μου !

Κι' εξακολούθησε νὰ ψάχνη και στο καλάθι.

Τέλος βρήκε κάποια χορταράκι, τῶρυψε στὸν κόρφο της κι' εἶπε στή χορταρού.

— Βάλε μου δυὸ ἀκάδες χόρτα. Δὲν αξίζουν, δὲν είναι εκείνα πὸν ζητώ. Ἐπειδὴ όμως σε χάσομέρησα τόση ὄρα, θὰ τὰ πάρω. Με τή συμφωνία μόνο πὼς ὁ μικρός θὰ μου τὰ φέρη ὡς τὸ σπίτι.

Ο Νίκος δὲν ήθελε νὰ πάη τὰ χόρτα τής γριάς. Η μητέρα του όμως τὸν ὑποχρέωσε νὰ πάη, γιατί λυπήθηκε τή γριά πὸν με δυσκολία στηριζόταν στὰ πόδια της.

Μὲ δάκρυα στὰ μάτια, ὁ Νίκος πήρε τὸ καλάθι με τὰ χόρτα, πὸν είχε ζυγίσει κι' ετοίμασει ή μητέρα του κι' ἀκολούθησε τή γριά.

Τὸ σπίτι τής γριάς ήταν μακρυνά. Περπάτησαν πολύ ὄσο νὰ φτάσουν. Τέλος έφτασαν σὲ μιὰ καλύβα έξω ἀπ' τήν πόλη. Η γριά έβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο της ένα σκουριασμένο κλειδί, άνοιξε τήν πόρτα κι' έσπρωξε μέσα τὸν Νίκο.

Όταν μπήκε μέσα ὁ Νίκος έμεινε με τὸ στόμα ανοιχτὸ ἀπὸ κατάπληξη. Ὅλοι οἱ τοίχοι και τὸ ταβάνι ήταν μαρμαρίνα, τὰ έπιπλα, τραπέζια, καρέκλες ήταν ελόχρυσα και τὸ πάτωμα ήταν ὄλο καθρέφτες.

Ο Νίκος δὲν μπορούσε νὰ περπατήσει πάνω σ' αὐτὸ τὸ πάτωμα γιατί γλιστρούσε.

Η γριά έβγαλε ἀπὸ τήν τσέπη της μιὰ σφυρίχτρα και σφύριξε. Μόλις σφύριξε, παρουσιάστηκαν ἀμέσως κάτι γατούλες πὸν περπατούσαν με τὰ δυὸ πισινὰ πόδια, φορούσαν άσπρες ποδιές και στὸ κεφάλι άσπρους κούκκους.

— Φέρτε μου τις παντόφλες μου, εἶπε ή γριά.

Μιά γατούλα έτρεξε και τής έφερε τις παντόφλες.

Οἱ παντόφλες αὐτὲς δὲν ήταν σάν τις δικές μας. Ήταν φιλτισμένες, ὅπως είναι οἱ χτένες και τὰ κουμπιά.

Μόλις έβαλε αὐτὲς τις παντόφλες ή γριά έγινε σβέλτη σάν κοριτσάκι. Τράβηξε τὸν Νίκο ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν κάθισε σὲ μιὰ γωνία σ' ένα καναπέ, έβαλε μπροστά του ένα μεγάλο και βαρὺ τραπέζι ὡστε νὰ μὴ μπορῆ νὰ περάση και τοῦ εἶπε :

— Κάθησε νὰ ξεκουρασθῆς. Κουράστηκες κάνοντας τόσο δρόμο. Τώρα θὰ σὲ φιλέψω κάτι, πὸν θὰ τὸ θυμάσαι σ' ὄλη σου τή ζωή !

Οἱ γατούλες, πὸν ήταν ντυμένες σάν μάγειροι, άνάψαν ἀμέσως φωτιά,

έφεραν αὐγά, βούτυρο, χόρτα, ετοίμασαν κατάλληλη κατσαρόλα κι' ή γριά μόνη της μαγειρεύε τὸ φαγητό. Τέλος ή σούπα ήταν έτοιμη. Η γριά τήν έβαλε σ' ένα πιάτο και εἶπε στο παιδί :

— Φάγε. Ἄμα τήν φῆς θὰ γίνης και σὺ σάν και μένα !

Ο Νίκος δὲν κατάλαβε τί εἶπε σιγανὰ ή γριά. Η σούπα είχε μιὰ άουνήθιστη και πολύ ὄρατα μυρωδιά. Ο Νίκος, ὕστερα ἀπὸ τόσο δρόμο πὸν είχε κάνει πεινούσε, κι' έτσι τήν έφαγε με πολλή ὄρεξη. Στὸ σπίτι του ποτὲ δὲν είχε ξαναφαίει τέτοια σούπα. Όταν ἀπόφαγε, οἱ γατούλες έρριξαν στή φωτιά κάτι παράξενα άρώματα. Τὸ δωμάτιο γέμισε καπνὸ και άρωμα. Η μυρωδιά αὐτή ζάλιζε τὸν Νίκο κι' ἀποκοιμήθηκε βαθεία.

Τοῦ φάνηκε στὸν ὕπνο του πὼς ή γριά τὸν έγδυσε και τὸν έντυσε σάν τις γατούλες. Ὑστερα πὼς έγινε κι' αὐτὸς γατούλα κι' ὕπηρετούσε τή γριά.

Στὴν ἀρχή της έφερνε τις πανπαντόφλες της, ὕστερα έμαθε νὰ καθαρίζη τὰ πατώματα με τοὺς καθρέφτες κι' ὕστερα νὰ μαγειρεύη.

Μιά μέρα ή γριά μάγισσα ξαναετοιμάστηκε νὰ πάη στήν αγορά. Πρὶν φύγη διέταξε τὸ Νίκο, πὸν τὸν είχε με τὰ μάγια της μεταμορφώσει σὲ γατούλα και πὸν τήν ὕπηρετούσε πὰ έφτὰ ελόκληρα χρόνια, νὰ τής ετοίμασῆ μιὰ ὄρνιθα παραγεμιστὴ με κουκουάρια και διάφορα μυρωδικά.

Ο Νίκος, ἀφοῦ καθάρισε καλά τήν ὄρνιθα, πήγε στήν ἀποθήκη νὰ πάη κουκουάρια νὰ τήν παραγεμίση. Εάφνου ἀνακάλυψε στὸν τοίχο ένα μικρὸ ντουλαπάκι πὸν δὲν είχε ἄλλοτε ἰδεί. Η πορτούλα τοῦ ντουλαπιδ δὲν ήταν καλά κλειστὴ κι' ὁ Νίκος ἀπὸ περιέργεια τήν άνοιξε και κοίταξε μέσα. Στὸ ντουλαπάκι ήταν διάφορα κουτάκια με διάφορα χόρτα και ρίζες. «Τί χόρτα είναι αὐτά;» σκέφθηκε ὁ Νίκος κι' έβγαλε ένα κουτάκι και τὸ μύρισε. Η μυρωδιά τοῦ χόρτου τοῦ θυμισε τή σούπα πὸν τοῦφτιασε ή γριά κι' ἀπὸ τή μυρωδιά αὐτὴ άρχισε νὰ φταρνίζεται και με τὸ φτάρνισμα ζύπνησε.

— Τί άνοησία ! Τί ὄντρο ήταν αὐτὸ πὸν εἶδα ! Ἀκούς εκεί ήμουν γάτα ! Πὸσο θὰ γελάση ή μαννούλα μου σάν της τὸ διηγηθῶ. ἴσως όμως και νὰ με μαλώση γιατί τήν άφησα κι' ἀποκοιμήθηκα σὲ ξένο σπίτι.

Και τρέχοντας βγήκε ἀπὸ τήν καλύβα και πήγε στήν αγορά. Ἀπὸ μακρυνά εἶδε τή μητέρα του πὸν καθό-

ταν σκεπτική και λυπημένη. Ο Νίκος πήγε σιγά - σιγά ἀπὸ πίσω της, τήν ἀγκάλιασε και τή ρώτησε :

— Τί έχεις, μαννούλα ; Θύμισες γιατί άργησα ;

Η χορταρού έστρεψε τὸ κεφάλι της πρὸς τὰ πίσω, τὸν εἶδε, τράμαξε και εἶπε :

— Πήγαινε ἀπὸ δω, τέρας ! Δὲ μ' άρεσουν τέτοια άνόητα άπαιτά.

— Τί έπαθες, μαννούλα ; Γιατί με διώχνεις ; εἶπε ὁ Νίκος. «Θὰ τρελλάθῆς;» σκέφτηκε και ξαναεἶπε : Κοίταξέ με καλά, μαννούλα, εἶμαι ὁ Νίκος σου. Δὲ μ' άναγνωρίζεις ;

— Αὐτὸ καταντὰ άνυπόφορο, φώναξε ή χορταρού. Δὲ μὸν φτάνει τὸ βάσανό μου ; Μὸν καλλήθηκε αὐτὸ τὸ τέρας και με κοροϊδεύει.

Τότε εβλοί οἱ πωλητῆς και οἱ πωλήτρες άρχισαν νὰ βρίζουν τὸ Νίκο και νὰ τοῦ λένε :

— Δὲν ντρέπεσαι, τέρας, νὰ κοροϊδεύης τή δυστυχισμένη γυναίκα ; Δὲν τής φτάνει τὸ βάσανό της, πὸν τής εκλεφαν τὸ άγόρι της, πάνε τώρα έφτὰ χρόνια ; Πήγαινε ἀπὸ δω κι' άφισε τήν ήσυχη, γιατί ἄλλοιῶτικα θὰ σὲ τσακίσουμε στο ξύλο.

Ο Νίκος τῶχασε. Σήμερα τὸ πρωί ήταν με τήν μαννούλα του στήν αγορά και πήγε τὰ χόρτα τής γριάς. Εκεί είναι ἀλήθεια πὼς ἀποκοιμήθηκε. Ὅμως γιατί κανείς δὲν τὸν ἀναγνωρίζει ; κι' εβλοί τὸν λένε τέρας ; «Τί συμβαίνει;» σκεπτόταν δακρυσμένος. Θὰ πάω στὸν πατέρα μου νὰ μάθω τήν ἀλήθεια.

Έτρεξε στὸς δρόμους πὸν ήξερε πὼς περνοῦσε ὁ πατέρας του και τὸν βρήκε νὰ δουλεύη έξω ἀπὸ ένα χασάπικο. Ο μπαλωματής, σκουμμένος στή δουλειά του δὲν τὸν πρόσεξε καθόλου. Κάποια στιγμή όμως ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του, τὸν εἶδε, τράμαξε, τοῦ ξεφυγε ή δουλειά ἀπὸ τὰ χέρια κι' εἶπε : «Τί είναι τοῦτο, Θεέ μου ;»

— Καλημέρα, μάστορα, εἶπε ὁ Νίκος. Πὼς τὰ περνάς ;

— Ἀσχημα, ἀποκρίθηκε ὁ μπαλωματής κοιτάζοντας τὸ Νίκο ἀπ' τήν κορφή ὡς τὰ πόδια. Γέρασα και δὲν έχω βοηθό.

— Κι' ὁ γιός σου δὲ σὲ βοηθάει ;

— Ἄν εἶχα τὸ γιό μου, ἀποκρίθηκε ὁ μπαλωματής, θάταν ἄλλοιῶς τὰ πράγματα. Τώρα θάταν παλληκάρι δεκάξη χρόνων.

— Και πῶναι ὁ γιός σου; ρώτησε ὁ Νίκος με φωνή πὸν έτρεμε.

— Ο Θεός τὸ ξέρει. Πάνε έφτὰ χρόνια πὸν μᾶς τὸν εκλεψαν.

— Έφτὰ χρόνια ; ρώτησε ὁ Νίκος χωρίς νὰ μπορῆ νὰ πιστέψη.

— Μάλιστα. Τὸ θυμοῦμαι σὰ νάταν σήμερα. Γύρισε ή γυναίκα μου κλαίοντας ἀπ' τήν αγορά και μοῦπε πὼς τής εκλεψαν τὸ παιδί. Έφαξε παντοῦ, ρώτησε εβον τὸν κόσμο, μὰ κανείς δὲν τὸ εἶδε. Ο Νίκος μας, ήταν δμορφο παιδάκι. Φοδόμεν πάντα γι' αὐτὸ. Η γυναίκα μου τὸστελνε με χόρτα στὰ διάφορα σπίτια Μιά μέρα πήγε ένα καλάθι χόρτα στο σπίτι μιᾶς γριάς κι' ἀπὸ τότε δὲν τὸν ξαναβάρνα.

— Κι' ἀπὸ τότε πέρασαν έφτὰ χρόνια ;

— Μάλιστα. Έφτὰ χρόνια. Χάθηκε ὁ Νίκος μας, σὰ νὰ τὸν κατάπιε ή γῆ. Λένε, πὼς ή γριά εκείνη ήταν μάγισσα. Δὲν ξαναφάνηκε ἀπὸ τότε. Ποιὸς ξέρει τί έκανε τὸ Νίκο μας.

Τώρα μόλις κατάλαβε ὁ Νίκος τί συνέβη. Έξησε κοντὰ στή γριά μάγισσα έφτὰ χρόνια. Τὸν είχε μεταμορφώσει σὲ γάτα. Έχασε τὰ καλύτερα χρόνια τής ζωῆς του χωρίς νὰ μάθῆ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ μαγειρεύῆ. Ο Νίκος με δυσκολία συγκρατούσε τὰ δάκρυά του. Ξαναρώτησε τὸν πατέρα του :

— Γιατί, μάστορα, ξαφνιάστηκες ἄμα με εἶδες και σούφυγε ή δουλειά ἀπὸ τὰ χέρια ;

Ο μπαλωματής ἀπακρίθηκε γελῶντας :

— Έξαιτίας τής μύτης σου. Μύτη

είναι αὐτή, χριστιανέ μου, πὸν έχεις ; Ο Νίκος έπιασε τή μύτη του. Φρίκη ! Η μύτη του ήταν χοντρή και μακρυνά μιὰ πιθαμή. Νά, γιατί ή μαννούλα του δὲν τὸν ἀναγνώρισε. Νά, γιατί τὸν φώναζαν εβλοί τέρας. Ο Νίκος τρέχοντας μπήκε σ' ένα κουρεῖο.

— Μὸν επιτρέπετε νὰ κοιταχτῶ στὸν καθρέφτη ; εἶπε στὸν κουρεῖο.

— Καλύτερα μὴν κοιταχτῆς, εἶπε ὁ κουρεῖο.

— Ὅχι, θέλω νὰ κοιταχτῶ.

— Ὅριστε, καθρεφτίσου, εἶπε χαμογελώντας ὁ κουρεῖο. Κι' ὄσοι ήσαν στο μαγαζι γέλασαν.

Στὸ ἀναμεταξὸ ὁ Νίκος πλησίασε στὸν καθρέφτη.

— Δίκο εἶχες μαννούλα μου νὰ μὴ μ' άναγνωρίσης, σκεπτόταν κοιτάζοντας τὸν εαυτὸν του στὸν καθρέφτη. Δὲν ήταν έτσι ὁ Νίκος σου !

Τὰ μάτια του είχαν ζαρώσει και φαίνονταν σὰ δυὸ χάντρες. Η μύτη του ήταν μεγάλη και χρέμονταν κάτω ἀπ' τὸ σαγόνι του. Ἐμεινε κοντὸς τόσο, ὄσο εβαν ήταν ὄχτώ χρόνων παιδάκι. Εἶχε μιὰ καμπούρα μπρὸς και μιὰ πίσω. Τὰ πόδια του ήταν κοντὰ κι' ἀδύνατα και τὰ χέρια του πολύ μακρυνά.

Ο Νίκος θυμήθηκε, πὼς κοροϊδεφε τή γριά, πὸν σκόρπισε δλα τὰ χόρτα, γιὰ τήν ασχημία της.

(Ακολουθεῖ) ΛΙΖΑ ΜΑΡΚΟΥ-ΠΙΑΤΑ

Η ΜΥΓΑ Κ' Η ΑΡΑΧΝΗ

Η Μύγα γοργοσάλεψη πετάει.—Γιὰ τί φροντίζει ; πὸν πᾶει ; τί θέλει ; τί ζητᾶ ; γιατί στριφογυρίζει ; Είναι ἀλαφρὴ κι' αστόχαστη και τὸν καιρὸ της χάνει... κάθεται και σηκώνεται και τίποτε δὲν κάνει.

Ὅμως μιὰ μέρα στέκεται και βλέπει πὼς φαίνεται τὸ διάφανο τὸ δίχτυ της ή Ἀράχνη προκομμένη.

Τότε φιλοτιμήθηκε κ' ή ἴδια νὰ κάρη κάτι και νὰ ετοίμασῆ πλομιστὸ, καλότεχνο κλεμιάτι.

Και βρήκε νεραϊδόγγεμι και χνοῦδι και μετᾶς... σάν τήν Ἀράχνη βάλθηκε δίχτυ κι' αὐτὴ νὰ φτιαξῆ.

Μὲ προσοχή και ὑπομονή τάρκᾶγια της σαλεύει, τὸ στόμα της και τὰ φτερά, κι' ἀκούραστη δουλεύει.

Ὅλημερίς ἐκόμισσε, μὰ βλέπει ξεσκισμένα τόσα ὄλικᾶ κλύματα, τοῦ κακού χαλασμένα...

Τότε, με ὄφάνταστη ντροπή και με μεγάλη λύπη, λέει στήν Ἀράχνη:—«Κοίταξε και πὼς μου τί μὸν λείπει ;

Έχω πλομιστὶ διαλεχτὰ... τὰ σιζῶ, τὰ σαλιῶνα... ὄλλα ὄτι εἰσὶ κατόρθωτες ἐγὼ δὲν κατορθῶνω !

Τὸ μυστικὸ τής τέχνης σου μάθε μου νὰ μπορέσω νὰ φτιαξῶ τέτοιο κέντημα κι' ἐγὼ με τὸ ἴδιο μέσο».

Κι' εἶπε ή Ἀράχνη :—«Δούλεψι πάντα χωρίς ἀνάμει, τὸ ἔργο μονάχο γίνεται με φυσική μιὰ χάρη».

Βγαίνει μέσ' ἀπ' τὰ σπλάχνα μου, δὲν ξέρω πὼς τὸ πλάθω, νὰ σοῦ τὸ δῶσω δὲν μπορῶ, μήτε νὰ σοῦ τὸ μάθω...»

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΠΟΥΡΟΣ

ΜΟΥΜΟΥΣ, Ο ΓΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΝΤΕΣΣΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό Μ. BEDOLLIÈRE

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ήταν τόσο άθωα και ανοιχτόκαρδη, όσο πονηρός και ύπουλος ήταν ο κύρ-Μαθιός. Το φαινομενικό καλοκάγαθο ύφος του μπορούσε ίσως να ξεγελάσει κανέναν άφελη. Μά όταν τον παρατήρουν κανείς προσεκτικά θάνακάλυπτε ότι τα μεγάλα γαλιανά του μάτια έδειχναν διπροσωπία, ότι τα ανοιχτά και πεταχτά ρουθούνια του φανέρωναν συγκρατημένο θυμό, ότι η σουβλερή του μύτη έκρυβε κάποια πονηρία, και πως στις γωνιές των χειλιών του φώλιαζε ή κακεντρέχεια.

Όπως κι' αν έχη ο άνθρωπος, αυτός δεν έδωσε ποτέ του, τουλάχιστον φαινομενικά, την παραμικρή άφορμή για παρατήρηση. Κατάφεραν να φαίνεται ο τύπος και υπογραμμός του τίμιου υπηρέτη, και να κρύβη με μεγάλη τέχνη όλη την πίσσα και την μαυρίλα της ψυχής του. Το άθωο του εξωτερικό έμοιαζε σαν ένα βαρέλι με μπαρούτι, που δεν του έχεις ακόμη ανάψει το φυτίλι και δεν χρειάζεται παρά μονάχα ή κατάλληλη στιγμή για να τιναχτεί στον αέρα.

Ο κύρ-Μαθιός απέχθανόταν τα ζώα, αλλά για να κολακεύη την αδυναμία της κυράς του έκανε πως δέχονταν τα λατρεύει. Μόλις λοιπόν είδε την κυρά-Γαβριέλλα να κατεβαίνει από τ' άμαξι με τον γάτο στην άγκαλιά, είπε μέσα του :

— Τι, κι' άλλο ζωντανό πάλι ; Σάν να μη φθάνανε όσοι έχουμε μαζευτεί εδώ μέσα !

Δεν κρατήθηκε να μη ρίξη μιá ματιά γεμάτη μίσος στο νεοφερμένο. Ύστερα όμως έτρεξε κοντά στην καμαριέρα και φώναξε με προσποιητό θαυμασμό :

— Ω, τί όφραϊο γατάκι ! Τι χαριτωμένο γατάκι ! Δεν έχω ξαναίδει τέτοιο γατί !

Και με τα λόγια αυτά χείδευε το γάτο με την πιό ύπουλη τρυφερότητα.

— Άλήθεια, σάς άρέσει ; Έκανε ή κοντέσσα. Δεν βρίσκετε πως είναι όλοτετα άχαρος ;

— Άχαρος ; όχι δά ! Έχει τα ωραιότερα μάτια του κόσμου. Μά και φρικτός αν ήταν, φθάνει που του δείξατε έσεις τέτοιο ενδιαφέρον, για να αλλάξη ή μορφή του.

— Στην άρχή μου φάνηκε αντιπαθητικός.

— Τα πρόσωπα που μάς φαίνονται αντιπαθητικά με το πρώτο, είναι εκείνα που αγαπούμε περισσότερο από κάθε άλλο όταν τα γνωρίσουμε, δήλωσε αποφθεγματικά ο κύρ-Μαθιός.

Μόλις πέρασαν στο σπίτι αποφασίστηκε εύθως να γίνει ή τουαλέττα του γάτου για να πάρη κάπως ανθρώπινοτέρη όψη. Παρ' όλη λοιπόν την έμφυτη απέχθειά του στο νερό, το άμυρο πλάσμα δέχθηκε με συγκινητική έγκαρτέρηση να το πλύουν και να το σαπουνίσουν, σαν να καταλάβαινε πως έτσι θα γινόταν άξιος της αγάπης της κοντέσσας. Ύστερα του έβαλαν μπροστά του ένα

Ο κύρ Μαθιός μπαίνει ύπουλα και προδοτικά.

τασανάκι γεμάτο απόφαγια από κρέας, που τά έφαγε με άπεριγραπτη απόλαυση, και μετά κανόνισαν τις ώρες των φαγητών του, το πρόγραμμα της ημέρας του και το μέρος όπου θα τον έβαζαν να κοιμάται.

Στο τέλος σκέφθηκαν να του δώσουν κι' ένα όνομα. Η κυρία Γαβριέλλα και ο κύρ-Μαθιός επρότειναν μερικά από τα πιό γνωστά και συνειθισμένα, π. χ. Γκριγκρής, Σεραπετός κτλ. μά ή κοντέσσα τ' άπέριψε το ένα ύστερα από τάλλο. Αυτή ήθελε ένα όνομα που να συμβολίζει τις περιστάσεις που έφεραν το γάτο στην κατοχή της. Ένας γέρος συνταξιούχος καθηγγητής, που συμβουλευτήκε την άλλη μέρα της πρότεινε τότε το όνομα Μουμούς, που γίνεται από δύο έβραϊκές λέξεις οι όποτες σημαίνουν : ο δ ι α σ ω θ ε ι ς ε κ τ ή ς κ α τ α ρ ό λ α ς.

Ύστερα από λίγες μέρες ο Μουμούς είχε γίνει άγνωριστός. Η γούνα του που βουρτσιζόταν κάθε μέρα είχε γίνει παχιά και γυαλιστερή ή σιλουέτα του είχε στρογγυλέψει, ή κοιλιά του φαινόταν γεμάτη

τα μουστάκια του στέκονταν τεντωμένα και περήφανα σαν των σωματοφυλάκων της Αυτού Μεγαλειότητος, τα μάτια του έλαμπαν σαν σμαράγδια. Ήταν δηλαδή ή ζωντανή απόδειξη της επιρροής που έχει ή καλοπέραση στην εξωτερική εμφάνιση των ανθρώπων και των ζώων. Την περιποίηση όμως όλη αυτήν την χρωστούσε αποκλειστικά σχεδόν στην κυρία Γαβριέλλα, και με κάθε τρόπο της έδειχνε την άφοσίωση και την εκτίμησή του. Άπεναντίας στον κύρ Μαθιό έδειχνε όλοφάνερη αντιπάθεια. Όταν να έμάντευε πως είχε αντίκρυ του έναν έχθρο, δεν δαχόταν από τον οίκονόμο ούτε το παραμικρό χείδι, ούτε την ελάχιστη λιχουδιά που δοκίμαζε εκείνος να του προσφέρει. Όστόσο οι δύο τους πολύ σπάνια βλέπονταν.

Οι μέρες πέρνουσαν εύτυχισμένες και το μέλλον έδειχνε ρόδινο για τον Μουμού. Μά όμοια με τη σπάθη του Δαμιάκλους οι κίνδυνοι βρίσκονταν πάντοτε κρεμασμένοι πάνω από τα κεφάλια των ανθρώπων και των γάτων. Μιά άποφράδα ήμέρα, στις 24 Ιανουαρίου 1753, ο Μουμούς είχε κυριευθεί από άσυνειθιστη άκαφιά και μελαγχολία. Δεν ανταποκρινόταν στα τρυφερά χείδια της κυρίας του, δεν ήθελε να φάη τίποτα, και πέρασε την ήμέρα του στο τζάκι, κοιτάζοντας με στεγνό βλέμμα τη φωτιά. Έίχε προαισθημα για κάποια κακή είδηση και ή κακή είδηση ήρθε.

Την ίδια νύχτα ένας καθαλλάρης σταλμένος από τον πύργο του Γκιγκόλ στη Νορμανδία, έφερε στην κοντέσσα ένα γράμμα από τη μικρότερη αδελφή της. Στο γράμμα αυτό ή μαρκησία Γκιγκόλ πληροφορούσε την κοντέσσα πως είχε σπάσει το πόδι της, καθώς πήγαινε να βγή από τ' άμαξι, και επειδή δεν είχε άλλον συγγενή στον κόσμο, την παρακαλούσε να πάη άμέσως να την δει.

Η κοντέσσα ήταν τόσο καλόκαρδη και σπλαχνική γυναίκα, που δεν μπορούσε ούτε για μιá στιγμή να διστάση.

— Άδριο το πρωί φεύγω ! έδήλωσε.

Στα λόγια αυτά ο Μουμούς, που παρακολουθούσε τα καμώματα της κυράς του με τα μάτια, έβγαλε ένα άπελπισμένο μ ι α ο υ !

— Δυστυχισμένο γατί, έκανε με συγκίνηση ή αγαθή κυρία, είναι δυστυχώς άνάγκη να χωριστούμε. Δεν μπορώ να σε πάρω μαζί μου, γιατί

ή αδελφή μου έχει μιá ιδιαίτερη αντιπάθεια στις γάτες. Δέει καλά και σάνει πως είναι ύπουλα όντα. Τι άνοησία ! Όταν ήταν μικρή, πήγε κάποια φορά να χαιδέψη ένα γατάκι, που νεύρισε στο τέλος με

«Και τώρα οι δύο μας !»

τα χείδια της και δίχως να το θέλη, την γρατσούνισε. Το έκανε αυτό από κακία ; Όχι, από εξααιρετική ευσαιθησία. Όπως κι' αν έχη το πράγμα, από εκείνη την ήμέρα ή αδελφή μου όρκίστηκε να μισή αιώνια τους γάτους και κράτησε τον όρκο της.

Ο Μουμούς κοίταζε την κυρία του μ' ένα ύφος που έμοιαζε να της λέη :

— Έσού όμως τουλάχιστον, έσού μάς κρίνετε δίκαια, ανώτερη γυναίκα !

Άφου έμεινε λίγη ώρα σιωπηλή και σκεπτική, ή κοντέσσα έπρόσθεσε :

— Κυρά Γαβριέλλα, σου έμπιστεύομαι το γάτο μου.

— Θα τον προσέχουμε σαν τα μάτια μας, κυρία ! έδήλωσε ο κύρ-Μαθιός.

— Μήν ένοχληθής έσού γι' αυτόν καθόλου, σε παρακαλώ, τον έκοψε ή κοντέσσα. Το ξέρεις πως σ' έχει πάρει από κακό. Φθάνει να σε αντικρύση έμπρός του για να συγχυσθής. Για ποιό λόγο, δεν το ξέρω, μά δεν θέλει να σε ιδη στα μάτια του.

— Αυτό είναι δυστυχώς άλήθεια, είπε ο κύρ Μαθιός με συντριβή, αλλά ο γάτος σας είναι άδικος μαζί μου, γιατί έγω τον αγαπώ, αν κι' αυτός δεν μ' αγαπάει.

— Και ή αδελφή μου επίσης είναι άδικη. Ίσως κι' αυτήν να την αγαπούν οι γάτες κι' εκείνη να μην τις αγαπά. Όπωςόποτε έγω έθε-

μαι τα αισθήματά της. Σεβάσου και έσού τα αισθήματα του Μουμού. Και άφου ξεστόμισε τα λόγια αυτά σε τόνο που δεν δεχόταν αντίλογια, ή κοντέσσα στράφηκε προς την κυρά Γαβριέλλα.

— Σε σένα, κυρά Γαβριέλλα, και σε σένα μόνη έμπιστεύομαι τον Μουμού μου. Παράσσε μου τον σόο και άδραβή, όταν γυρίσω πίσω και θα σου το ανταποδώσω πλουσιοπάροχα. Είμαι έξηνηταπέντε έτών κι' έσού είσαι δέκα χρόνια νεώτερή μου. Είναι πολύ πιθανό πως θα ζήσης περισσότερο από μένα, για να μου κλείσει τα μάτια.

— Ω, κυρία, τί θλιβερά πράγματα είναι αυτά που λέτε ! Άγαπώ τον Μουμού μας με όλη μου την καρδιά και θα τον φροντίζω πάντα με την ίδια άφοσίωση.

— Όσο γι' αυτό, είμαι βέβαιη και ξέρω πως ν' ανταμείψω το ζήλο σου. Έχω γράψει για σένα στη διαθήκη μου,

αλλά αν μου κοιτάξης καλά τον Μουμού μου, θα παίρνης χίλιες πεντακόσες λίβρες το χρόνο παραπάνω.

Όσο διαρκούσε αυτή ή συνομιλία, ο κύρ Μαθιός έβαζε όλα του τα δυνατά για να κρύβη το φθόνο και τη ζήλεια που ένοιωθε μέσα του.

«Όλα γι' αυτήν και τίποτα για μένα, έκανε μέσα του. Χίλιες πεντακόσιες λίβρες το χρόνο ! Όλοκληρη περιουσία ! Και θα την κερδίσω αυτή ; Ά, όχι ! Δ εν π ρ ε π ε ι νά την κερδίσω !»

Τό άλλο πρωί στις εφτάμισση τέσσερα ώραϊα και ζωηρά άλογα, ζευγμένα σ' ένα αναπαυτικό ταξιδιωτικό άμαξι, στάθηκαν μπρός στο μέγαρο της κοντέσσας. Η γριά κυρία είπε ένα τελευταίο χείρε στον αγαπημένο της γάτο, τον έσφιξε στην καρδιά της και ανέθηκε στην άμαξα.

Ός τη στιγμή εκείνη ο Μουμούς μόνον άόριστα ένοιωθε τη σφοδρά που έμελλε να τον εύρη. Μά ξαφνικά τα κατάλαβε όλα. Είδε την εδεργέτριά του έτοιμη να ξεκινήση και να τον αφήση μοναχόν και τρέμοντα μόνο με τη σκέψη πως θα την έκανε, χόπ ! έδωσε ένα πήδημα και βρέθηκε καθισμένος στο πλάϊ της.

— Είναι άνάγκη για σένα τον ίδιο να μείνης έδω, είπε ή κοντέσσα στο γάτο, καταπίνοντας τα δάκρυά της.

Θέλετε πιστέψτε το, θέλετε μην το πιστεύετε : Κι' απ' του γάτου

τα μάτια έτρεχαν τώρα δάκρυα ! Για να δώση ένα τέρμα στη θλιβερή αυτή σκηνή, ή κυρά Γαβριέλλα έπιασε τον γάτο και τον τράβηξε από το μαξιλάρι του άμαξιού όπου ήταν γαντζωμένος. Η πόρτα έκλεισε, τα άλογα έδωσαν ένα δυνατό κτύπημα με τα πέταλά τους στη γη, και ξεκίνησαν με καλπασμό που θα ξεπερνούσε τρεις λεύγες την ώρα. Μπροστά στο θέαμα αυτό ο Μουμούς ταραχτήκε από ένα μόνο σπασμό κι' ύστερα λιποθύμησε.

Η κοντέσσα της Χλωροκαμπίας, έχοντας βγαλμένο το κεφάλι της έξω από την πόρτα της άμαξας, έξακολουθούσε να κουνά το μαντήλι της και να φωνάζη :

— Γαβριέλλα, σου έμπιστεύομαι το γάτο μου !

— Μείνετε ήσυχη, κυρία. Σας όρκίζομαι πως όταν γυρίσετε πίσω, θα τον βρήτε γερό και καλοθρεμένο !

— Κι' έγω, γρόλλισε υπόκωφα ο κύρ-Μαθιός, όρκίζομαι πως ο γάτος θα πεθάνη !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Όπου φαίνεται όλη ή καλωσύνη της κυρά-Γαβριέλλας και ή μοχθηρία του κύρ-Μαθιού.

Η κυρά Γαβριέλλα, θέλοντας να φανή αξία της έμπιστοσύνης που της έδειχνε ή κυρία της, άφοσιώθηκε στην περιποίηση του Μουμού με στοργή σ' άλήθεια μητρική. Τον χείδευε, τον κανάκευε, τον έτάιζε με τα εκλεκτότερα φαγητά, τον βούρτσιζε και τον έχτένιζε κάθε μέρα, όπου έγινε ένας από τους άραιότερους γάτους της συνοικίας του Άγίου Γερμανού—όπου οι γάτοι

Ο κύρ Μαθιός χώνει τον Μουμού στο καλάθι.

φημίζονται για την όμορφιά τους— και κάθε βράδυ τον έβαζε να κοιμάται στο πιό μαλακό πουπουλένιο μαξιλάρι.

Επειδή φοβόταν μήπως τύχη καμιά μέρα, και της άρρωστήσης κι' ήθελε να κατατοπισθής σχετικά

ΤΙΜΟΣ Ο ΤΕΜΠΕΛΗΣ ΚΑΙ ΤΖΑΝΑΜΠΕΤΗΣ Ο ΚΕΦΑΛΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

3.

Αποκοιμάται λοιπόν κι' ο Τίμος, κι' όταν σε λίγο ξυπνῆ, δὲν βλέπει τὸν Τζαναμπέτη στὴ θέση ποὺ τὸν εἶχε ἀφήσει, οὔτε ξυπνὸ, οὔτε κοιμισμένο. Ὁ κρεογράφος ἐπισημειώθηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο τοῦ μικροῦ τοῦ ἀφηνειοῦ, γιὰ νὰ τοῦ τὸ σκόση, νὰ τὸν κάμη νὰ τὸν γυρεύη, νὰ τὸν βασιανίσῃ.

Πραγματικῶς, τὸ δύστυχο παιδί τρέχει, ψάχνει ἐδῶ κι' ἐκεῖ καί, μὲ πολὺν κόπο, τὸν βρίσκει. Ἦταν κρυμμένος πίσω ἀπὸ κάτι πυκνὰ δέντρα κι' ἔβρασκε μ' ὄλη του τὴν ἡσυχία. Ἀλλὰ μόλις βλέπει τὸν Τίμο, ἀφίρει ὁ πονηρὸς ἕνα μικρὸ γκάρισμα σὰ γέλιο, καὶ τὸ βάζει στὰ πόδια, ἴσως γιὰ νὰποφυγῇ τὴν κατοσάδα. Ὁ μικρὸς τρέχει κατόπι του καὶ τοῦ τὰ ψάλλει :

— Τ' εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ κάνεις, Κεφάλαι ; δὲ ντρέπεται... Ἐ, στάσου, σιγάτερα !... Οὐφ, ἐγὼ κιὰ βραδέθια μὲ σένα ! Τὴν κεφάλαι σου θάκοῦς ἢ τὸν κύριό σου ; Δὲν θὰ γίνης ἐπιτέλους ἄνθρωπος καὶ σὺ ; γαΐδαρος θὰ μείνης γιὰ πάντα, γαΐδαρος !

Μὰ ναί ! Κάθε ἄλλο ἔχει στὸ νοῦ του παρὰ νὰ γίνῃ ἄνθρωπος ὁ Τζαναμπέτης ! Καὶ τὰ λόγια μπαίνουν ἀπὸ τὴ μιά του αὐτᾶρα καὶ βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἄλλη...

Τέτοια ἕνα σωρὸ. Μιά μέρα ποὺ βγήκαν πάλι γιὰ νὰ πάνε στὴν πόλη, κι' ὁ Τίμος ὀδηγοῦσε—τάχα—τὸ φορτωμένο Τζαναμπέτη, αὐτὸς, ποὺ ὀδηγιόταν ὅπως πάντα μονάχος του, κατάφερε νὰ ξεγελάσῃ τὸν ἀφηνειοῦ καὶ νὰ καθῆ. Ποῦ εἶναι ὁ Τζαναμπέτης ; Ἄφαντος ὁ Τζαναμπέτης !

Ἀφοῦ ἀπελπίσθηκε νὰ τὸν γυρεύῃ, ὁ Τίμος ἐκάθησε σ' ἕνα μέρος νὰ σκεφθῆ τί ἔπρεπε νὰ κάμη. Ἐκεῖ τὸν ἐπλησίασε ὁ Μιχάλης, ἕνα παιδί ἀπὸ ἄλλο χιτῆμα, καὶ τὸν ρώτησε τί ἔχει κι' εἶναι σκεπτικὸς. Ὁ Τίμος τοῦ εἶπε κι' ὁ Μιχάλης τὸν παρηγόρησε :

— Θὰ τὸν βρῆς τὸ γαΐδαρό σου. Σὲ λίγο θὰ γυρίσῃ σὲ σένα μονάχος του. Δὲν τὸν ἔχεις τώρα ;

Κι' ἄξαφνα : — Ἄ, τ' εἶν' ἐκεῖνα ταῦτιά ποὺ προβάλλουν πίσω ἀπὸ τὰ μεγάλα λάχανα ; Σιγά ! Θάναί κανένας λαγός. Στάσου, φύλαγέ τον, νὰ φέρω τὸ τουφέκι μου νὰ τὸν σκοτώσω.

— Μὰ νὰ τὸν μοιρασθοῦμε ! — Ναί, ναί, φαίνεται νάναί καὶ μεγάλος.

Ὁ Μιχάλης ἔφυγε τρέχοντας καὶ σὲ λίγο γύρισε μὲ τὸ τουφέκι του. Ἀλλὰ τὴ στιγμή ποὺ σημάδευε κάτω ἀπὸ ταῦτιά, γιὰ νὰ βοῆ τὸ κεφάλαι τοῦ ζῴου ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὰ λάχανα, ταῦτιά ἐκεῖνα κουνήθηκαν κι' ἕνα μικρὸ γκάρισμα ἀκούσθηκε σὰ γέλιο.

— Μπρέ ! ὁ Τζαναμπέτης ! Πραγματικῶς, ταῦτιά σηκώνονται καὶ παρουσιάζεται ἡ κεφάλαι τοῦ γαΐδαρέλλου. — Ἐκεῖ, καλέ, ἦσαν κρυμμένος ; φωνάζει ὁ Τίμος μὲ χαρὰ μὰ καὶ μὲ συγκίνηση. Καὶ μεῖς ποὺ σὲ πῆραμε γιὰ λαγὸ καὶ κοντέψαμε νὰ σὲ σκοτώσουμε ; Τί δυστυχία ἂν τὸ κάναμε !

Θάχανα τὸν ἀγαπημένο μου Τζαναμπέτη γιὰ πάντα ! Ἐσὺ όμως θὰ ἐφταιγες. Ποιὸς σοῦ εἶπε νὰ κρυφτῆς ἐκεῖ ἀπὸ πίσω καὶ νὰ φῆσῃς ἔξω μόνο ταῦτιά σου, ποὺ μᾶς φάνηκαν σὰ λαγίσια ; Ἐδυσχῶς τὰ κούνησες μὲς τὴν ὥρα, μίλησες, φανερώθηκες καὶ γλύτωσες. Τί χαρὰ μου, ἀγαπημένε μου Τζαναμπέτη !

Κι' ὁ Τίμος ἀγκάλιαζε κλαίγοντας τὸν γαΐδαρέλλο του καὶ τὸν φιλοῦσε στὸ μέτωπο. Γιατί μ' ὄλα ὅσα τοῦ ἔκανε, τὸ καλὸ παιδί ἀγαποῦσε ἀληθινὰ τὸν Τζαναμπέτη, σύντροφο στὴ δουλειά του καὶ στὴ ζωὴ του. (Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΝΕΤΤΟ

Πῶς λάμπει ἐντὸς μου ἡ μνήμη σου, ἀλαργινὸ ἀκρογιάλι, τοῦ ἀνήλεου πόντου ἀπόμακρο στολίδι λαγγυμένο... Σὲ ξανακλείνω ἀπάνεμο, ἀφροστεφανωμένο Στῆς σκέψης μου τὴν αἴλη νοσταλγικὴν ἀγκάλη.

Κι' ἦσαν ἐσὺ στὰ ὄνειράτα, στὸς πόθους μου ἀνθογιάλι, Κι' ἦταν ἡ ἀτέλειμνη χαρὰ τὰχνάρια μου νὰ δένω Κοντὰ σου, μὰ ἡ καρδιά μου αὐτὴ ποὺ μ' εἶχε ὀκνὰ δεμένο Στῆς πόλης τὸ χυλοπτό μὲ τράβηξε καὶ πάλι...

Δὲν ξημερώνουν πιά οἱ ἀδύες ἐραρινές δῶ καίτου, μὴτ' ἀρμονία ἀπόκοσμη γαλάζιου ἀπλοκώματου, Καίμψαι μου σὰ δειλινὰ τῆ σκέψη τῆ θλιμμένη.

Ἄδεια ζωὴ... μελᾶγχολος γέρνουν οἱ μέρες τώρα Μακρὰ ἀπὸ σέ, καὶ μοναχὰ τοῦ δειλινοῦ τὴν ὥρα Νὰ νεύρησῃ σε ἡ σκέψη μου ὀλημερῆς προσμένει... Βέρθερος [B]

ΘΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΓΗ

Τὶς μέρες—κοῦτες τὶς μεγάλες, μὴ μείνης ξενιοστος καὶ μὴν ἐσχάσης ἐκεῖνο ποὺ προστάζει ἡ Ἄγαπη. Σὰν ἴδῃς δειλὰ νὰ ξεφυτρῶνῃ ἀδύνατο βλαστάρη ἢ μαρμαμένο νὰ γέρον ταπεινὰ δέντρη μέσα στὸ πλῆθος τῶν πολλῶν, μὴ διατάσης, ἀλλ' ἔλα νὰ πράξῃς τ' ἀγαθὸ. Σκύψε μ' ὄλη τὴ λαχτάρα, σκύψε ἀπὸ πάνω σπλαχνικά, καὶ τρυφερὰ ἀγκάλιασε τὸ στῆς κλωσάνης σου τὴν ἀγκάλια. Σκύψε, δός του τὸ χέρι μὲ συμπόνια γιὰ νὰ σηκωθῆ, πὲς του δυὸ λόγια τρυφερὰ, δός του κουράγιο, χάρη δὲ τὸ στῆ κορφῆ, καὶ τότε μὴ φοβάσαι τίς παρῶρες τῆς ζωῆς; μὴ δύναμη καὶ μὴ χαρὰ θὰ λάμψουν στὴ καρδιά σου. Θὰ γίνης κιὸν μεγάλος, πιότερο δυνα-

τὸς σιρὰ σὲ σένα θάρθη γιὰ νὰ μείνη παντοτινὰ νὰ σ' εὐλογᾷ, τὸ χέρι ἔκαίνου ποὺ τὰ πάντα κυβερνᾷ. Συριανόπουλο [B]

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ἡ οὐρά : — Πατάτες, τέλος ! Σκίνο τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας

ΤΟ ΣΥΝΝΕΦΑΚΙ

Τὸ γαλάζιο παραπέτασμα τ' οὐρανοῦ λευιάζει ἕνα κατάλευκο συννεφάκι. Ἐρχεται μακριὰ ἀπ' τὴν ἀνατολὴ καὶ κατευθύνεται γρήγορα πρὸς τὴ δύση. Βγήκε ἀπ' τὴ θάλασσα, πέρασε βουνὰ, κάμπους, ἀγρούς. Εἶδε νέες χῶρες καὶ τώρα τρέχει γιὰ νὰ προλάβῃ τὸν ἥλιο ποὺ γέρνει.

— Ποῦ πάς, συννεφάκι μου ; τὸ ρωτᾷ ἕνα πρόσχαρο χελιδόνι. Ποιὸς εἶναι ὁ προορισμός σου ; — Πᾶω νὰ προλάβω τὸν ἥλιο, νὰ γείρω κι' ἐγὼ μαζί του. Δὲν φαντάζεσαι τί ὄρατα ποὺ εἶναι ! Ὁ προορισμός μου εἶναι νὰ συντροφεύω τὸν καλὸ μας ἥλιο στὴ δύση, νὰ γίνουμαι βροχὴ νὰ πέφτω στὴ γῆ γιὰ νὰ δροσίζω τὰ λουλούδια, νὰ θρέψω περισσότερο τὸν κόκκο τοῦ σιταριοῦ, νὰ δροσίζω τὰ δένδρα.

Ἴσως νὰ πέσω πάλι στὴ θάλασσα καὶ νὰ γίνω καὶ πάλι ἕνα σύννεφο. Μ' ἀρέσει πολὺ νὰ τρέχω ψηλά στὸν οὐρανὸ. Ἀλλὰ φεύγω τώρα γιὰτὶ ἀργῶ. Καὶ λέγοντας αὐτὰ, τὸ σύννεφο κά-

θῆσε ἀνάλαφρα στὰ φτερά, τοῦ ἀνέμου κι' ἀπομακρύνθηκε. Σὲ λίγο, τὸ χελιδόνι τῶβλεπε νὰ κοκκινίξῃ, νὰ χροιάξῃ καὶ κατόπι νὰ χάνεται μαζί μὲ τὸν ἥλιο.

Κρόνος [B]

Η ΜΟΙΡΑΙΑ ΚΟΜΠΟΣΤΑ

Τὸν καιρὸ ποὺ ἡ μαμὰ εἶχε ἀρρωστήσει, εἶχε ἔρθε ἡ νονὰ μου γιὰ νὰ μὲς κρατήσῃ συντροφιά. Μιά μέρα τῆς ἦρθε ἰδέα νὰ φτιάξῃ κομπόστα γιὰ τὴν μαμὰ καὶ... γιὰ μᾶς. Ἐπειδὴ τρελάινομαι γιὰ τὰ γλυκά, προθυμοποιήθηκα νὰ τὴν βοηθῶ. Ἐκθαράσαμε μαζί ροδάκινα καὶ ὅταν ἦταν ἔτοιμα, ἡ νονὰ μου τᾶβαλε σὲ ἕνα κασσαρόλι μὲ νερὸ καὶ τᾶφῃς νὰ βράσουν, παρακαλώντας μὲ νὰ τὰ προσέχω κάπου κάπου.

Θὰ εἶχε περάσῃ μισὴ ὥρα... Εἶχα ξεμάσει ἐντέλως τὸ γλυκὸ, ὅταν ἡ νονὰ μου ποὺ πῆγε στὴν κουζίνα, γιὰ νὰ δῆ καὶ ἡ ἴδια τὴν κομπόστα, ἔβαλε κατὶ φωνές ποὺ μ' ἔκαναν νὰ πεταχθῶ ψηλά. Τρέχω νὰ δῶ τί συμβαίνει καὶ βλέπω πως καιγόταν ἡ κασσαρόλα ! Καταλάβατε τί εἶχε συμβεῖ ; Εἶχα λησμονήσει νὰ τὴν προσέξω καὶ τὸ νερὸ εἶχε σπᾶσει. Ἐδυσχῶς ποὺ τὰ ροδάκινα δὲν εἶχαν προλάβει νὰ μαοῦν.

Συγχαρμένη ἡ νονὰ μου ἀλλάξε κασσαρόλι, ἔβαλε καὶ ἕξη κουτάλια ζάχαρη καὶ τᾶβαλε νὰ βράσῃ. Οἱ γλυκὲς μυρωδιές ποὺ ἔβγαζε μὲ ἐρεθίζαν τρομερὰ. Καὶ μὴ στιγμὴ ποὺ θοῖμουνα μόνη, πῆρα ἕνα κουτάλι καὶ δοκίμασα. Τί ἦταν αὐτό, Θεέ μου ! Ἄδασα ! Ἄντι ἡ νονὰ μου νὰ βάλῃ ζάχαρη, στὴ κασσαρόλα καὶ στὰ νερά της, ἔβαλε ἄλατι !

Τρέχοντας πᾶω μέσα, καὶ ἐνφ προσπαθοῦσα νὰ πάρω ἕνα περίλυπο ὕφος τῆς εἶπα :

— Νονὰ μου, ἐστὲ ψύχραιμη, ἡ κομπόστα ἄδασαε καὶ θὰ μᾶς δαγκώσῃ. Ὅλοι μὲ κοίταξαν ἀμφιβάλλοντες ἂν εἶχα τὰ μυαλά μου σωστά. Πράτῃ ἡ νονὰ μου μῆλκε στὸ νόημα τῶν λόγων μου, ἔτρεξε στὴν κουζίνα καὶ βιδίζοντας ἕνα κουτάλι, στὴν κομπόστα τὴ δοκίμασε. Ἡ ἀπελπισία καὶ ἡ φούρα της δὲν περιγράφονται. Θυμάμαι πόσο εἶχαμε γελάσει τότε ὅλοι. Μεροσντὲς [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Μάκη, προβιβάστηκες ; — Μάλιστα. — Καὶ τώρα ποὺ πᾶς ; — Σπίτι μου !

Πληγωμένος Ἀετός

Ἡ μικροῦλα Δανάη, κόρη ἐνὸς ἐκατομμυριούχου, ρωτᾷε μὴ ἡμέρα τὴ μαμὰ τῆς :

— Ἄν εἶχα ἑβδομήντα χιλιάδες, γινόνουνα βασίλισσα ; (Γεγονός) Μεγάλη Ἑλλάς

Ὁ Ἀθηναῖος Θεόδωρος ἐρωτᾷ τὸν Ἴκαρο τοῦ Αἰγαίου :

— Γιατί οἱ ἀτμομηχανές ποὺ εἶναι ὄλο σίδερο καὶ ἀτσάλι, δὲν ζοῦνε παραπάνω ἀπὸ τριάντα χρόνια ; Ἴκαρος Αἰγαίου : — Ἴσως ἐπειδὴ... καπνίζον διαρκῶς

Κύνος

μὲ τίς ἀρρώστειες τῶν γάτων, προμηθεύθηκε διάφορα βιβλία γραμμένα εἰδικὰ γιὰ τὸ σοβαρὸ αὐτὸ ζήτημα ἢ ἀπόλυτη προσήλωσή της στὸ ἀγαπημένο της ζωντανὸ ἔφθασε σὲ τέτοιο βαθμὸ, ὥστε ἀγόρασε τὸν πολυσελίδο τόμο τῆς «Ἱστορίας τῶν γάτων» τοῦ Φραγκίσκου-Αὐγουστου-Παραδείσου ντὲ Μονριτίτς τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ καθόταν κάθε βράδυ καὶ τὸν διάβαζε.

Ἡ διαγωγή αὐτῆ τῆς κυρὰ-Γαβριέλλας δὲν εἶχε γιὰ ταπεινὸ της κίνητρο τὸ προσωπικὸ συμφέρον. Σπάνια συλλογίζονταν τὸν ἑαυτὸ της ἢ ἀγαθὴ αὐτῆ ψυχῆ. Ἦταν εὐχαριστημένη μὲ τὸ παραμικρὸ, καὶ ὅ,τι εἶχε τὴν ἔφθανε γιὰ νὰ ζήσῃ.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΓΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

Σὲ κάποιον χωριὸ τῆς Ροῦμελίας, ζούσε ἕνας ἀγρότης ποὺ ἦταν ἐξυπνος, τοῦ ἄρεσαν τὰ ἀστεία καὶ εἶχε καὶ μνημονικὸ ἀπέραντο. Γράμματα όμως δὲν ἔξερε καθόλου παρὰ μόνον νὰ βάζῃ τὴν ὑπογραφή του. Ἀλλὰ ὅταν μιλοῦσε, εἶχε τόση φυσικὴ εὐφρόδια, ποὺ ἐνόμιζες πὼς ἦταν καὶ γραμματισμένος.

Μιά μέρα, ἕνας συμπατριώτης του, θέλοντας νὰ τὸν ξεσκεπάσῃ, τοῦ ἔδωσε νὰ τοῦ διαβάσῃ μὴ συναλλαγματικὴ καὶ τοῦ εἶπε πὼς ἦταν τάχα γράμμα ποὺ τοῦ εἶχε στείλει ὁ βουλευτὴς του ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

Ὁ ἀγρότης πῆρε στὰ χέρια του τὸ χαρτί καὶ τὸ διάβασε ἀσκόνητα ὅτσι :

« Ἀγαπητέ μου κουμπάρε. Τὴν δουλειά σου δὲν τὴν ἀμέλησα, φροντίζω κάθε μέρα γι' αὐτὴν, εἶναι λίγο δύσκολη, μὰ ἔχε ὑπομονή καὶ σὲ λίγο θὰ τὴν τελειώσω καὶ θὰ σοῦ γράψω τὴν ἐπιτυχία γιὰ νὰ χαρῆς. Χαιρετίσματα στὴν κουμπάρα καὶ νὰ μοῦ φιλήσῃς τὸν βαφτισμὸ μου. — Ὁ κουμπάρος σου».

Ἀκούοντας τὸν ἐκεῖνος ποὺ τοῦ ἔδωσε τὴν συναλλαγματικὴ, εἶπε στὸν ἐξυπνο ἀγρότη εἰρωνικὰ ἀνάμεσα στὰ χάχανα τῶν ἄλλων :

— Παναγιώτη μου, αὐτὸ ποὺ σὺ δῶσα νὰ μοῦ διαβάσῃς, δὲν ἦταν γράμμα, ἦταν συνάλλαγμα !

Ἐκεῖνος τότε τοῦ ἀπάντησε ἀτάραχος :

— Καὶ τί φταίω ἐγὼ ; ἐσὺ φταῖς ποὺ μοῦ εἶπες νὰ σοῦ διαβάσω γράμμα ἄς μὸβλεγες νὰ τὸ διαβάσω γιὰ συνάλλαγμα, καὶ θὰ ἔδλεπες τί ὠραία ποὺ θὰ τὸ διάβαζα !

ΠΑΝ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΟ 1941

[Για την προκήρυξιν εις το 3ον φυλλάδιον του 1941]

Έλαβαν μέρος 47 κτή Μεγάλη Τάξη και 86 στή Μικρή, το όλον 81, πολύ ικανοποιητικός αριθμός, αν ληφθῆ μάστιχα ότι ο αποκλεισμός των συνδρομητών του Έξωτερικού και πολλών τότε άπαρχιών.

Κατά τους όρους του Διαγωνισμού, στην άκονομή των Βραβείων έπρεπε να κοιτάξω τον αριθμό των Άσκησεων που δημοσιεύθηκαν του καθενός—άπό της Ίανουαρίου μέχρι 30 Νοεμβρίου—άλλα προπάντων την αξία της όλης Συλλογής του. Γιατί ο αριθμός, και μέγιστος όταν είναι, δεν άποτελεί πάντα κριτήριο. Του Α. π.χ. δημοσιεύθηκαν 8 Άσκήσεις διορθωμένες πολύ άπό τον Άνανία, ενώ του Β. μόνο 5, άλλά ώραιότερες και χωρίς καμιά διάφορηση. Άφίνο τώρα πώς των περισσότερων δεν ήλθε άρκετός φορτός ή σιγά και πολλές τους Άσκήσεις, ώραιότερες ή κί' άπλως δημοσιεύσεις, έμειναν άδημοσιεύτες. Η δικαιοσύνη λοιπόν επέβαλλε να κρίνω τις Συλλογές όπόλυτα, κατά την αξία τους, και να ιδώ πώς καλές Άσκήσεις είχε του καθενός και τίνος ήταν οι περισσότερες κί' οι καλύτερες.

Πρό όλίγου είχαμε τον Διαγωνισμό Άσκήσεων του Πεντάθλου και στην κρίση μου είπα διά μακρών ποιά προτερίματα ζητώ άπό τις Άσκήσεις και ποιά έλαττώματα με κάνουν να τις άπορρίπτω. Η άποψη σιγουργία των έμμετρων είναι άπό τα μεγαλύτερα προτερίματα. Το Έθνος, Ίδεόδες παίρνει σήμερα Α' βραβείο, κυρίως για τις έμμετρες Άσκήσεις του, που είναι τέλειες.

Προστέτω πώς ήρθαν σε κατώτερη θέση όχι μόνο εκείνοι που έστειλαν λιγότερες άπό 15 Άσκήσεις—ή και 20 άλλά τις περισσότερες λαθασμένες, κακοκομμένες—άλλα κί' εκείνοι που περιωρίσθηκαν μόνο σ' ένα· δύο είδη Άσκήσεων, ενώ είχα ζητήσει μία Συλλογή πλήρη, ποιητική, άρτια, με τα καλύτερα είδη που συνήθως δημοσιεύω. Αντίθετα, μερικοί έπινόησαν και νέα είδη—Σχήματα, σύνθετα Μαγικά και Πτερωτά Γράμματα κτλ.—άλλα όχι όλα επιτυχήματα.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (άπό 15 ετών και άνω, καθώς και όσοι δεν έσηματώσαν ήλικία).

ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Έθνηκόν Γ' δεύδης [25E]. Έκτός Διαγωνισμού : Πρώμαχος της Έλευθερίας [30E], Δοξασμένο Άρωμαίης [28E], Άγης [25E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Δευκή Καμέλια [28E].— Ίφουνας [33E].— Έκτός Διαγωνισμού : Πυχτογράουδο [22E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Βοσκαρούϊ [21E].— Σκυριανόπουλη [21E].— Άσπρος Γλάρος [20E]. Έκτός Διαγωνισμού : Μόνα Αίσα [20E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [18E] εις έκαστον : Βέρθερος, Ήλιοςοίχτη, Άρπης, Όλιβερ Τουίσι, Μαχαράνη, Μέλλων Ναύαρχος, Ριχάρδος Λεοντόκαρ-

δος, Ρεπόρτες, Πληγωμένος Άετός, Πειραιώτισσα, Μορφεός, Ήλιος Άντίλος, Σωριανός.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [16 E] εις έκαστον : Έβερσοι, Αιμίλιος Δρογκόπουλος, Καρούμπας, Παροπούλα, Δακρυσμένο Χαμόγελο, Άθηνάϊος, Δαχτύρα της Δευτερίας, Μαγεμένο Δοξάρι, Τάδε.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [14E] εις έκαστον : Συνεμφισπόμενος Όσίζων, Λουδοβίκος, Ναίς, Τζόκευ, Λαίς Μπρούνη, Καπετάν Άγρας, Κίσιος, Καρούαίς, Έανθός Ίπότης, Αθήνη, Μακιδών, Μικρός Ζωγράφος.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (άπό 14 ετών και κάτω) ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Ψοδόλ'α [25E].— Έκτός Διαγωνισμού : Άσπρος Κουνέλιος [25E].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Νηρέυς [23E].— Τρυποάκκοιλο [22E]. Έκτός Διαγωνισμού : Έγώ [24E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Σπίθα [20E].— Όνειρομένη Πατέριδα [20E].— Νυχτολούλουδο [20E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [18E] εις έκαστον : Άλκη, Μύρας, Κοκκινουσούφιτσα, Τσιριγώτικο Διαβόλιος, Γαλιονάμα, Μορφεός, Φοίβος, Στραβόδουλο, Νεφέλη, Γλυκοχάραμα, Άπεραδιτάκι, Πίστις, Πατρίς, Κροκεάτης.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [16E] εις έκαστον : Μπουμπουκάκι, Γουλόγος, Δημήτριος Ίερινός, Όνειροκόλος του Ταϊγέτου, Πειρασμός, Μουτίτσα.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, άπό [14E] εις έκαστον : Λουλουδι του Βράχου, Κοσμοκράτορ, Μάχος Μπότσαςης, Ίβανός, Κρημνιτάλις, Συναγερούς, Φλόιαρος, Ναύαρχος Μισούλης, Έρηής, Όδυσσεύς.

Έτοιμα είναι και ταπειότεράματα του συναφους Διαγωνισμού Καλλιγραφίας και θα δημοσιευθούν γρήγορα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΟ 1942. ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΛΙΓΡΑΦΙΑΣ

Δουράν μπορούν να λάβουν μέρος όλοι όσοι θα έχουν ψευδώνυμο έγκυκλιμένο για το 1942, συνδρομητά ή άδέλφια τους. Και με πληρωμή 5 δραχμών οι συνδρομητά και ταδέλφια τους που δεν θα έχουν ψευδώνυμο και θα διαγωνισθούν με τίδωμά τους. (Τό δικαίωμα συμμετοχής στρέφεται μαζί με τη Συλλογή σε γραμματόσημα).

Κάθε διαγωνιζόμενος πρέπει να στείλη μία Συλλογή άπό 15 έως 20 Πνευματικές Άσκήσεις διαφόρων ειδών, πρωτότυπες και άδημοσιεύτες (έκτός άπό τα Δημόδια Αίνυματα) και μία ή δύο το πολύ παλιές ώραιες Άσκήσεις, άλλα με τις σημειώσεις «παλαιό». Στο τετράδιο πρέπει να είναι γραμμένες με τη συνήθη τάξη που δημοσιεύονται στο φυλλάδιο (δηλαδή : Δεξιόγροιοι, Στοιχειόγροιοι, Μεταγραμματοίμοι, Άναγραμματοίμοι, Αίνυματα, Σχήματα διάφορα, Κρυπτογραφικά, Μαγικά και Πτερωτά Γράμματα, Άκροστιχίδες, Φωνηεντόπια, Γρίφοι). Αντίκρου ή κάτω άπό κάθε Άσκηση, πρέπει να είναι γραμμένη ή λύση της. Και στο

ξωφύλλο του τετραδίου, τό όνομα του συνθέτη, τό ψευδώνυμό του (άν ήχη ή διαμονή και άπαράκλιτος ή ήλικία του). Άπαραίτητη έπίσημη είναι και ή έντυπώγραφη διαβεβαίωση : «Δίδω τον λόγο της τιμής μου, πώς όλες οι Άσκήσεις αυτού του τετραδίου είναι έργα δικά μου, πρωτότυπα κί' άδημοσιεύτα, έκτός άπό τα Δημόδια Αίνυματα». Να σημειώνεται έπίσης άν ο συνθέτης έλαβε μέρος και σε προηγούμενο Διαγωνισμό, και τί Βραβείου ή Έπαίνου έτυχε.

Η προθεσμία της άποστολής είναι ως την 28 Φεβρουαρίου. Άπό τις πρώτες Συλλογές που θα λάβω τώρα, θα αρχίσω να δημοσιεύω Πνευματικές Άσκήσεις τον Ίανουάριο. Στα φυλλάδια του Δεκεμβρίου, δημοσιεύονται Άσκήσεις άπό τις προηγούμενες Συλλογές, αυτές όμως δεν θα λογαριασθούν, ούτε άν οι συνθέτες τους στείλουν Συλλογές και φέτος. Στην διαγωνισμό του 1942 θα λογαριασθούν μόνον οι Άσκήσεις που θα έχουν δημοσιευθεί άπό τό πρώτο φυλλάδιο του Ίανουαρίου ως τό τελευταίο του Νοεμβρίου, και τα βραβεία θα δοθούν σ' εκείνους που θα έχουν τις περισσότερες δημοσιευμένες σ' αυτό τό διάστημα, άνάλογα με την αξία τους και την αξία γενικά της Συλλογής.

Αν ως τα μέσα Φεβρουαρίου, δεν σταλούν άρκετές Συλλογές, θα δώσω μία μικρή παράταση της προθεσμίας. Άλλ' αυτό δεν είναι καθόλου βέβαιο και δεν πρέπει να βασισθῆ κανένας για ν' αναβάλῆ την άποστολή της Συλλογής του.

Για τον Διαγωνισμό Καλλιγραφίας

Οι Συλλογές πρέπει να είναι γραμμένες καλλιγραφικά, σε μεγάλα τετράδια (κόλλα διαγωνισμού)· μ' έξωφύλλο. Η σελίδα πρέπει να είναι χωρισμένη σε δύο (ήμικλαστον) και άπό τό ένα μέρος να είναι γραμμένη ή Άσκηση κί' αντίκρου ή λύση της. Η συμμετοχή στο Διαγωνισμό Καλλιγραφίας είναι άποχρεωτική για τους συνθέτες Άσκήσεων κί' όσοι άπ' αυτούς δεν είναι καλλιγράφοι, μπορούν έξαιρέτα να γράψουν καθαρά, τακτικά και κομψά τη Συλλογή τους. Η κρίση των δύο Διαγωνισμών θα γίνῆ, έννοείται, χωριστά.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΚΑΛΙΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Άθήναι, 42 όδος Έδριπίδου την 22 Δεκεμβρίου 1941

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΓΕΝΝΑ, άγαπητά μου παιδιά. Μέ τον κ. Φαίδωνα και μ' όλο μου τό σπικικό, σας εύχόμια να τα γιορτάσετε με υγεία. Κί' είθε ο Χριστός που γεννήθηκε να μες άξιώση να ιδούμε γρήγορα καλύτερες ήμέρες, για να τον γιορτάσουμε και με χαρά, όπως έλλοτε που ήμαστε έντυχοίμονοι... χωρίς να τό ξερούμε. Και τό χρόνο, άγαπητά μου παιδιά.

Τό φυλλάδιο τόστο τό έκανα διπλό, με δύο ήμερομηνίες, πρώτο γιατί έπρεπε να είναι Χριστουγεννιάτικο και, όσο έπιτρέπεται σήμερα, να φαντάσῆ σά γιορτινό και δεύτερο για να ένημερωθώ κάποιες γονιγοράτερα. Τά δύο πρώτα φυλλάδια, βλέπετε, άρχισαν πολύ ώνά τυπωθούν, εξ αίτίας που χρειάσθηκαν πολλές δικτυώ-

σεις και μεγάλη χρονοτριβή, ως να παραλάβω τό χαρτί που μου παραχωρήθηκε. Άλλά δεν παύει τό σημερινό διπλό έλ- λει να βγῆ σχεδόν στην ήμέρα του (27 Δεκεμβρίου) και τό έρχόμενο πιά, της 3 Ίανουαρίου, που θα είναι τό πρωτοχρονιάτικο, θα τυπωθῆ ίσως και ωρίτερα άπό την ήμέρα του, κί' αυτό θα εξακολουθώ, ώστε να λαβαίνετε τό φυλλάδιό σας τακτικά κάθε Σάββατο (κί' ένα· ένα, όχι πιά δύο· δύο, όπως αναγκάσθηκαν να σας στείλω τα δύο πρώτα, που τυπωθήκαν σ' έφ' όρνότος). Όσο για τό καινούργιο μου χαρτί, «χαλάει του» που άρχισα λίγο και που μου κοστίζει τό δαμάλα : είναι ώραιό, πολύ ώραιότερο άπό εκείνο που μου έδωσαν πρώτα, και κατά τόστο ίκέρμα ο Τόμος μου του 1942 θα είναι άνώτερος.

Τώρα για τη συνδρομή μου. Πάντα θάναγκαζόμουν να την αξήσω, έπειστας της τιμής του χαρτιού που είναι διπλή άπ' όσο λογαρίαζα. Άλλά συνέθη κάποι άπό πέρσι, κάτι μοναδικό σε γραφείο περιοδικού ή σε όποιόδηποτε μαγαζί : την αξήσαν οι πελάτες οι ίδιοι! Ναί, μία μέρα, δύο κύριοι που ήλθαν να έγγραφούν τα παιδιά τους, είπαν : «Λίγο είναι 250 δραχμές για τις σημερινές περιστάσεις. Ήμεεις θα πληρώσουμε 300.— Σωστό, συμφώνησαν και καμιά δεκαριά Διαπλαστούλα, που είχαν έλθει εκείνη την ώρα για να πάνανώσουν. Και πληρώσαν κί' αυτά άπό 300. Έτσι, άπό την ήμέρα εκείνη, σ' όποιον έρχεται να έγγραφῆ ή να αναθεώρη ή γραμματείας δηλώνει πώς ή συνδρομή θα γίνῆ 300 δραχμές, και για να μη στείλουν δεύτερα συμπλήρωμα, τις πληρώνουν όλοι. Περισσότεροι άπό 800 γράφτηκαν ως σήμερα μ' αυτή την τιμή. Κί' αυτό μένικαίμε να κόμω την αξήση γρηγορότερα. Ίσως στο έρχόμενο θα σας πώ τί και πώς θα γίνῆ.

Στις 25 Ίανουαρίου, του Άγίου Γρηγορίου, έορτάζει ο δευθεντής μας, ο άγαπημένος όλων Φαίδων. Κάθε χρόνο, τα Διαπλαστούλα του στέλνουν λουλούδια, γλυκά κί' εύχες σε πολύτιμες κάρτες. Φέτος δεν είναι περίπτωση για τέτοια και, σήμερα που ήγινε λόγος στο γραφείο μου, με καρκαλάσε να σας πώ πώς δεν έπιθυμεί ν' ξεόδωγ για τη γιορτή του κανένας.

Την π. Κυριακή τό πρωτό, στο Δημοτικό θέατρο Πειραιώς, δόθηκε ή διοργανωθήσα άπό τον έκεί διαπλαστικό Σύλλογο «Φ. Κ. Α. Ο.» έορτή «εις μνήμην Νικολάου Παπαδοπούλου». Είχε πολλή επιτυχία, κί' ιδιαίτερα συγκινητική ήταν ή στιγμή που τό κατ'έμοστο θέατρο σηκώθηκε όλο κί' «έκράτησε σιωπή όλίγον λεπτόν» όπως συνήθίζεται σε τέτοιες έπισημονικές έορτές. Οι έκτελεστές του ποιητικού προγράμματος, άγέρια και κορίτσια, μέλη ανένκαμων μουσική άπήγγειλαν και παράσθηκαν ώραιότατα. Στο τέλος ήγινε και μία άναπαράσταση, σχεδόν εκ του φυσικού, «συγκινητικής συνδρομητών» από γραφείο της Διαπλαστούλα. Ένα κορίτσι υποδύθηκε τη γρηάτα κυρία Μαρία Παπαδοπούλου, άλλα ή κυρία Αλοούλα Νατολιού Ένοπόλου κί' ή δ. Έλπίς Ταμπάκοπούλου ήταν οι ίδιες, γιατί είχαν και στο θέατρο και τις άνέθεσαν στην σκηνή να παίξουν τό ρόλο που παίξουν συνήθως στο γραφείο μου. Όραία ιδέα, που ή έκτέλεση της έάριας και συγκίνηση κί' εδύμια. Μόνο που ο κ. Φαίδων δεν μπήρεσε να παρευρεθῆ, για λόγους άναταρούς άπό τη θέλησή του. Έκπρόξενι όμως μαζί μου

έγκάρδια συγχαρητήρια και θερμότερες εύχαριστίες στα καλά Διαπλαστούλα του Πειραιώς, που έτίμησαν και μ' αυτόν τον τρόπο την μνήμη του άειμνητου Ίδρουτή μου. Θα την παρακολούθησε βέβαια άπό τόν ούρανό κί' ή μακαρία ψυχή Του θα γέμισε άγαλλίαση...

Η Βουλυαράκη, πολύ μ' εύχαρίστησε τό πρώτο σου γράμμα κί' έλπίζω να εξακολουθήσει. Την ωφέλεια των Διαγωνισμών μου, που την δικαιώνησες πριν τη δοκιμάσει, την άναγνωρίζουν όλοι. Κάνουν τα παιδιά μου να ποκτούν γνώσεις, τους έμπνουν τό μυαλό, κί' προπάντων, όπως τονίζεις και σύ, τους δυνάμωνον την πρωτοβουλία. Άν έχω κανένας μέσο του πρωτοτυπία, οι Διαγωνισμοί θα του δώσουν την πρώτη άφορμή να τη δείξῆ, να φανῆ «αυτός που είναι». Άφίνο πώς ένα είδος Διαγωνισμού, με την ίδια και μεγαλύτερη ωφέλεια, είναι κί' ή Σελίς Συνεργασίας Συνδρομητών.

Μορφέα, σου έξήγησα σε προηγούμενο γιατί έχουμς Δημοτική και Καθαρεύουσα, δηλαδή Διγλωσσία, που είναι μεγάλο κακό, αληθινή εθνική πληγή. Τώρα ρωτάς γιατί, άφού τί Δημοτική την παραδέχθηκαν πιά οι λογοτέχνες, τό Κράτος δεν την έπιβάλλει και στην έπιστήμη και σε όλα : Αυτό είναι πρόβλημα. Όστε μπορεί να τό κόμω τό Κράτος. Θα γίνῆ μόνο του, με τόν καιρό, όταν οι έπιστήμονες που θα γράφουν στη δημοτική—έλάχιστοι σήμερα—θα είναι πολλοί, θα ποκτελόν την πλειοψηφία.

Αυτό έννοείται, Δουδοβίκε. Τό φυλλάδιό μου θα τό στείλω και σ' εκείνους που δεν θα έχουν άναυώσει ως τό τέλος της προθεσμίας. Άλλά κατόπι θα διακόψω την άποστολή, γιατί οι περιστάσεις είναι τέτοιες, που δεν έπιτρέπουν άμέλεια, άδιαφορία και... πίεση. Άλλωστε, με τό περιορισμό του χαρτιού, τυπώνω ώραιότατα αντίτυπα, νέοι συνδρομητά γίνονται κάθε μέρα πολλοί, και φυσικά θα προτιμώ να στείλω στους πληρωμένους παρά στους όφειλέτες. Όστόσο πάντα έχω την έλπίδα να πληρώσουν όλοι. Μόνο άπό κάποιες μέρες, που δεν έχουν τρόπο να στείλουν χρήματα, θανάβαλλον άλλα· στα μέρη εκείνα οστε τό φυλλάδιό μου πηγαίνει, και κατ' άνάγκην θα κρατήται.

Άκάμεις, μ' όλ' αυτά τα δυσάρεστα, δεν πρέπει να ήσυχ' να κυριεύθῆ ή ψυχή σου άπό άπιστοδοξία. Και καλά θα γίνῆς, και τόν χαμένο καιρό θάναπληρώσεις. Και βέβαια τό διάδοσμα κληρονομή και βλέπω πώς διαβάσεις άπ' όλα. Δεν έχω λοιπόν να σου συστήσω τίποτα ιδιαίτέρως. Θα μπορούσε μόνο, έκτός της άνεπιστηκής Βιβλιοθήκης Έλευθερουδάκη, να γραφθῆς και στη Δανεστική του Αικείου των Έλληνίδων, που πολλά ώρατα και χρήσιμα βιβλία έχει, όπως μου έγραφε τελευταία ένας φίλος μας.

Στις Μικρές Άγγελίες του Ιου και Ζου φυλλάδιου θα είδατε μερικές πού όπερβαίνουν τό μέτρο. Αυτό δεν ήγινε άπό χαριστική έξαιρέση για κανένα· ήγινε άπό λάθος στον ύπολογισμό του στίχου της τετραστίλης στήλης, που δεν ήταν τόσο εύκολος. Καί μπορεί να ξαναγίνῆ. Άλλά σιγά σιγά κί' οι έρωδιότι στο γραφείο μου θα μάθουν να ύπολογίζουν άκριδέστερα, κί' οι άγγελιοδότες θα συνήθισουν να δίνουν σύντομες Άγγελίες. Στην άρχή, βλέπετε, ή έφαρμογή ενός νέου μέτρου έχει δυσκολίες.

Όραϊός Έπιστολόγ' μου έστειλαν κί' οι έξής : Άτρώμτος Σιφομάχος (μετά χαράς όραία ή φωτογραφία και, άν μεγαλώνη, θα τη δημοσιεύσω)· Σχί. Δεν βλέπω να κάνῆς πολλά όρθογραφικά λάθη· δοκίμασε να γράφῆς τίποτα και για τη Σελίδα) Πινέλο του Ραφαήλ (ήταν έλεύθερο και σου τό ανέκρινα· χαίρω πολύ για τη γυναιμία· κί' ήταν καιρός άφοφί είσαι τρία χρόνια συνδρομητήρια γράφου μου).

Αναλοούδα, παλαιό γράμμα· καλή έπιτυχία στη συγκέντρωση που έτοιμάσεις· ναί, να καλέσεις μόνο Διαπλαστούλα και μόνο γνωστά σου· δεν θυμίζω άν έλαβα αυτή την άπάντηση της φίλης σου, ούτε έχω καιρό να φάξω) Έθνηκόν Μικρούλα (είσαι πολύ δικαιολογημένη· σου έστειλα τόν λογαριασμό· τό ψευδώνυμό σου μπορείς να τό κρατήσης— τί καλύτερο θέλεις;—άλλα πρέπει να τό αναθεώρη) Ζωάφιλος (εύχαριστώ για τό έσπαθώμα που με τόσο άμορφο γράμμα μου τό άναγγέλλεις· περιμένω να έγγραφῆς κί' άλλες συμπληθήσεις σου) για τό άλλα, τό σχετικό με την «Κυριακή», ναί, ως έλπισουμς) Μορφεός (δεν είναι ζήτημα ή δική μας προφορά, ή ζωντανή, πλησιάζει την αρχαία πολύ περισσότερο άπό την έρασιακή των Έθνωπαίων· έπρεπε να σου άπαντήσω σ' αυτό έκτενέστερα, αλλά δυστυχώς δεν είχα άλλο τόπο για παραγράφους) Άθως (χαίρω πολύ για τη γυναιμία· ναί, να παίρνης μέρος στην κίνηση και να μου γράφῆς τακτικά· καλό και τό σκίτσο σου) Όθωνοκατέβητος (πολύ μ' εύχαρίστησε τό πρώτο σου γράμμα· άμα πήρες τόν Ίδρω του Συνδρομητού και διαβάσεις τις τροποποιήσεις που δημοσιεύω στο δεύτερο φύλλο, θα έξερῆς πιά όλα τα Διαπλαστικά· εύχαριστώ και για τις καλές διαβέσεις) Μυρίνη (βαθιά με συγκίνησε τόρατα σου γράμμα, και ή χαρά μου για τόν έπιστροφή σου, ύστερ' άπό τόσα χρόνια, είναι μεγάλη· περιτί τό σου πώ πώς πολλά περιμένα άπό σένα· τη διεθνοση της παλιάς μου Μυρίνης δεν την έβρω, οστε τόνωα της μου έπιτρέπεται να πώ) Αναλοούδα (χαίρω πολύ για τόν επιτυχία του χορού σας που τόσο ζωντάνο μου τόν περιγράφει στο δεύτερο σου γράμμα) Σκυριανόπουλο (ναί, είμαι πολύ εύχαριστημένη άπό τό έσπαθώμα σου· άλλα κάποτε μου ζήτησε άνωικανονικά πράγματα που δυσκόλευον πολύ τόν δηνησία του γραφείου μου· αυτό σε παρακαλώ να μην ξαναγίνῆ) Σπίθα (πιστεύω να σνήθεις πιά και τό νέο σχολείο και τόν «γυαλοφορούσα» συμπλήθητήρια) Άθηνάϊος (ο εύχαριστώ για όσα γράφεις εξ άφορμής τών «Νέων του 1942»· χαίρω που πές καλά στο σχολείο· άκόμα που ή άπάντησή μου έκαινη ίκανοποίησε και τόν πατέρα σου· Έθνηκόν στα κομμάτια της Σ. Σ. Σ. δεν βάζω, γιατί τη συνεργασία αυτή τη θεωρώ άνωτέρα Έθνηκόν) Αίεν Έριστούνι (άναγνωρίζω όλες αυτές τις δυσκολίες· άλλα τό μέτρο δεν τό πήρα για έθνικός μόνο λόγους· τα έθνικά όνόματα τάπαγορεύουν οι συνήθεις κί' άπαιτούν να μεταχειρίζομιας μόνο έλληνικά).

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορρίπτονται : «Τά Χρυσόόνομα» του Σ. Ι.— «Έξοχικός όρόμος» τ. Α. Μ.— «Έκκλησία του βράχου» τ. Α. Θ.— «Ο γυρισμός» τ. Α.— «Ένα μπουκέτο» τ. Ι. Μ.— «Στην τρακμία» τ. Α. Μ.— «Αεφινό» τ. Ρ. Α.— «Αμάνι» τ. Α. Γ.— «Φεγ-

Δεχόμεθα μέλη. Γράψτε Δέλα Χριστοφορίδου, οδός Αποδόμαντος 20, Αθήνας (2).

[MB' 105]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ» Με την τρίτη συγκέντρωση-συζήτηση (8 Νομβρίου) τελείωσε το θέμα: «Οι σχέσεις των νέων» (εισηγήτης Νίλς). Στις 29 Νομβρίου έγινε η τέταρτη. Θέμα: «Τά κοινωνικά προβλήματα στην ποίηση». Εισηγήτρια: η Ροζελάντια.

[MB' 106]

Εισερχόμενη εις το σαλόνι σας χαιρετώ όλους. Ανταλλάσσω τετραδάκια, αλληλογραφώ. Στείλτε πρώτοι: Δέλαν Χριστοφορίδου, Αποδόμαντος 20 Αθήνας.

[MB' 107]

Εθεάθη μέγας φορών «Πατιγιόν». Δεν σοβ πάει, καβμένα Γνήσια, Ντάλια, Ροκοκό του «Σ.Γ.Π.Α.Π.».

[MB' 108]

Εντελβάνι, Ροδοπέταλα: Γετα σας. Ξαχνιέται τέτοια έκδρομη; Τι γίνεσθε; Ακόμη σάς περιμένουμε. Δοξαμένη Ελλάς, Ελληνική Ελευθερία

[MB' 109]

Πρωτομπαίνοντας στο εθνεπικό σας σαλονάκι, χαιρετώ όλους-ες, ιδιαίτερως Παρόδοξον και Ανταλλάσσω Μ. Μυστικά κλπ. Διευθύνεις Ανδρέα Γαλιάρην Διγενή Ακριτά 16 Αθήνας (7).

Κρητικαίτοι

[MB' 110]

Ανακηρύσσω άσόν άποτυχιών στις άποκαλύψεις της τή «Μικρή Πρωτεύουσαν».

Απεραθιτάκι.

[MB' 111]

Ελου, Προσκοπία, Βαγιάνε Ατοίγγανε, Άγιε, Ροδόκλια, Χαρούμενη και δια Διαπλασάπουλα ήταν την Κυριακή 23 Νομβρίου στο πάρκο, ή γνωριμία σας μεγάλη χαρά με έδωσ. Αλεπουδίτσα, Ρόφι, Χρυσουγή και Σία, αν δεν χωνεύονται, εφλόπερες, άγαπνη, τές μου.

[MB' 112]

Ο Διαπλαστικός Σάλλογος «ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ» βρίσκεται στην εύχριστον θέσιν να ανακινώση την έναρξιν της δράσεώς του.

Ο ΣΚΟΠΟΣ του είναι ή καλύτερα πραγματοποίηση των αιώνων ειδαγμάτων ΕΚΕΙΝΟΥ που τέτοια εποχή, πριν από δύο χιλιστηρίδας, έδωκε να έλθη εις τον κόσμο αυτών για να τον ελεήσει με το φως της ελπίδος και την αιωνιότητα της Χριστιανικής ζωής. Τά ΜΕΣΑ; Μά θα τά δητε!!! Προς την αγαπητή Διάπλαση και στον αγαπητό Διαπλασάκομο ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ.

[MB' 113]

Κόκκινο Βέλος, Κόκκινο Βέλος, Κόκκινο ΒΕΛΟΣ.

[MB' 114]

Προσσηή! Ένας δλίγου έννοιες ΝΥΧΤΕΡΙΩΝ HENTE.

[MB' 115]

Ο Ξανθός Πεζοναύτης άλλάζει ψευδώνυμο και γίνεται Κισσός

[MB' 116]

Μικρά Ναπολέοντα, Μορφά, Καπετάν Φασαρία, Κορφατοπούλα, Δοξαμένη Ελλάς, έ νέος χρόνος με ΕΙΡΗΝΗ. Περσός

[MB' 117]

Διαπλασάκομο, έρθασα και έγω στον κόκλο σας. Ανταλλάσσω τετραδάκια. Στείλτε: Νίκηη Αραλιού, Ρόρτωνος 5, Ένταθά (8) διά: 'Ηχώ του Δάσους

[MB' 118]

ΤΑ ΠΑΤΗΡΙΑ δηλώνουν ότι δεν έχουν καμιά σχέση με τους: ΝΥΧΤΕΡΙΕΣ HENTE

[MB' 119]

Εισερχόμενος στο τρίτο Διαπλασάκο έτος άπευθύνω ένα φιλικό χαιρετισμό σ' όλους ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ Δευκάν 'Αειών

[MB' 120]

Μπαίνοντας στο τρίτο Διαπλασάκο έτος χαιρετώ όλους-ες.

Δάμπρος Κατοώνης

[MB' 120]

6ος Διαγωνισμός: Προκηρύσσουμαιδείκνυμιών «ΕΥΣΗΜΩΝ». Στόχος διαγωνισμός μας, με τά βραβεία δίνονται και «Εδσημα» και θάνακηρύσσεται έτησίως «Νικητής Έδσημων» ή συγκεντρώων κερισσότερα.

7ος Διαγωνισμός: ΦΙΛΟΔΟΠΚΟΣ (δίνυος). Θέμα: «Αθήνα». Συμμετοχή δεκάδραχμος. Βραβεία—δίνως πάντα έκλεκτά! Διευθύνεις [MB' 4]. «ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΑΟΙ»

[MB' 121]

Επιθυμώ έλληλογράφια και ανταλλαγή Μ. Μυστικών. Περιμένω! Σίφουνα, Ροδοβαλίσσα, Ζάχαρι. Διευθύνεις Κρίστον Δαζαρνή, Χέυθεν 16, Αθήνας (1).

ΜΑΥΡΟΣ ΑΕΤΟΣ

«Αθανάτου Ελλάδος»

[MA' 122]

Είς τον Φιλαράκον περατώσαντα τάς γυμνασιακάς του σπουδάς εύχομαι και εις άνώτερα. Νίλς, άκόμη να σοδ κόφουον σύνταξι; Ζάχαρι, οι νέοι ούλλογοι σέ ένοχλοδν. Μήπως φοβείσαι ότι ή άνατολή αυτών σημαίνει όσον ίδιούσας; Όλα να τά περιμένης. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΠΟΘΟΣ πρώην Γαργιάδης άνι/δρος ΑΘΑΝΑΤΟΥΕΛΛΑΔΟΣ

[MB' 123]

Λένα Χάση, Μιχαήλ Στρογγώφ, Γιάτσο, Έλληνίς, θούλλα, Άναλαμπή, άπέραντη χαρά μούδωσ ή γνωριμία Σας. Γαρθένια, πόσο κομρασικά εν' αυτά τά τηλεφωνήματα!... Τριζέλλα, λάθηκες;... ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ

[MB' 124]

Μ' έλη τή μετριοφροσύνη που μοδ δίνει τάχημο όνομά μου, τολμώ να μπω και έγω στην εύγενικά άμιλλα των Διαπλασάκιδων. Άλληλογραφώ μ' όλους-ες. Δίσις: Διογένην Κάλφογλου, Βαλαωρίτου 24, Θεσσαλονίκη.

Φορνίς

[MB' 125]

Εισερχόμενος εις το δεύτερο Διαπλασάκο έτος, χαιρετώ τον Διαπλασάκομο.

Αστός της Δόξης

[MB' 126]

Διαπλασάπουλα-ες, ποιός θ' άρνηθί να εισφέρει υπέρ των όρφανών του Τάγματος Σεβασμιωτάτου Καρυστίας Φωστήρη εις μνήμην ΝΙΚ. ΠΑΠΑΔΟΥΡΑΟΥ; Τόσες άγνές ψυχούλας θα προσυχηθούν γι' αυτόν... Κατάλογος δυναστικός θα σταλή στον Σεβασμιώτατο και θα δημοσιευθί στην «Διάπλαση». Θ' αποτέλλωνται άποδείξεις. Πρώτη εισφορά συλλόγου μας δρχ. 1000. Δίσις: Δεληγιώργη 119, Πειραιά: ΚΑΡΟΙΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

[MB' 127]

Μπαίνοντας στη χαρούμενη συντροφία σας, χαιρετώ όλους-ες.

Μιράλλα Πέρση

[MB' 128]

Φιλήριμος, Ναυτοπρόκοπος, Βοσκαρού, Ξανθός 'Ιπτότα, Αιέν Άριστέστιν, Άγιε, Μαχημένο Βιολί, Άόρατε, Έσα 'Η-τομος; Έθνικόν 'Ιδεώδες, Άετέ, Άέτις, Καταίγις, Ζάχαρι, Κρέμα, Ροδοβαλίσσα, Άερομάχο, Αύγαριό, Μπροσντέξ, Άντουανέττα, Χαρούμενη, Γιούλκια, Τσιγκάνα της Σεβίλλης, ούσους διαπλασάκομοσ θα ένθουσιασθώ έν λάβω γράμμα σας, τετραδάκι σας: Διά ΜΑΣΚΑ άπειθύνεσθε: Νικόλαο Μάλτωνα, Δημοσθένους 69, Καλλιθέα, Αθήνας.

ΜΑΣΚΑ

[MB' 129]

Εισερχόμενος στο πρόσχαρο σαλονάκι σας, διαπλασάπουλα, έποκλίνομαι!

Νεαρός 'Ιπτότης

[MB' 130]

Απ' όλα τά Διαπλασάπουλα, που αισθάνθηκαν την συγκίνηση της μουσικής μελαγχολίας των ποιημάτων του Πορφύρα περιμένω άπάντησιν στον διαγωνισμό της Μά—2665. Διαπλασάπουλα, ό διαγωνισμός αυτός της Κριτικής μελέτης σάς έπιφυλάσσει την πό όμορφη καλλιτεχνική έκκλησή

που θα σάς άποκαλυφθί στα τέλη του Φλεβάρη και που θα διαπιστώση την ύπαρξή της ψυχικής μας έπικαινωσίας. Για ναπαντήσουσ όλοι παρατίναται τοσας την 19η Φεβρουαρίου.

ΜΠΑΤΗΣ

[MB' 131]

Νίλς, βρέ τον άβλιο! Ταιριώτατο Διαβολάκι

[MB' 132]

Στην Δε Ταμπακαπούλου συγχαρητήρια για την θανούσα εμφάνισή της στη γιορτή.

Ροζελάντια, Πρόμαχος της Έλευθερίας, Αναποκάλλη, Άνοιξιότατο Όνειρο, Γαλανομάτα, Διαβατόριο Πουλί, Θαρσίν Χρή, Καρυστίας, Ασηνή Καμέλια, Άθηνάϊος, Αιέν Άριστέστιν, Άρίων, Ένθερμος Πατριώτης, Κύννος, Νηρέός, Νίλς, Όνειροπόλος.

[MB' 133]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ.

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Άρηης. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Άσπερος Γλάρος.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Νίλς. ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Νηρέός.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Δευκή Καμέλια, Σκυριανόπουλο, Γαλανομάτα, Φιλοκότης.

Τους αγαπητούς μας: Ροζελάντια, Ασηνή Καμέλια, Αιέν Άριστέστιν, Νίλς, Σίφουνα, ποή μαζί με τον Αθήναϊο έπέτελεσαν την κριτική έπιτροπή, τους ύπερσυχαιριστότατο. Επίσης όσους μες ύποστηρίξαν. Τους διαβεβυθέντας συχαίρομεν.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΣΤΗΡ»

[MB' 134]

Βοσκαρού, πολλές εύχαριστίες για την ΜΑ—2768. Με λύπη μου δεν ανταλλάσσω πιά. Έύχαριστώ και το Περιπέτιο για την τιμή να με καλέση στις τόσο πνευματικές του συγκεντρώσεις.

Μύρον της Άνδρου

[MB' 135]

[MB' 27]. α) Άναγκαστικός Νόμος. Κλείνοντας πενταετία στη «Διάπλαση», καταργείται το σήμα κατατεθέν Σκυριανόπουλο (διαπρέφαν «ναρβάκι») παραχρηρούμενο στον Ούρανοκατέβατο. — β) Αηφέντων σαχλόν τινον «συχαρητηρίων» (Πληροφορία: Ν(Δ.) έπιστρέφονται άπαντα ές άπαράδεια. — γ) Συριανέ, ύποκρισία άναγκαστάτη! Διευθύνεις; — δ) Συχαίρομης Άσκηροδραβούμενο Έθνικόν 'Ιδεώδες («Εφίλων 'Ιώτα»). — ε) Περισκόπιο, έπί έκλεκτή «προσλήψει» συχαρητήρια! (Δεσικά;). — [MB' 27]. ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ